

**KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO
P L A N A S**

2011 m.
Kretinga

PATVIRTINTA
Kretingos rajono savivaldybės
administracijos direktoriaus
2011 m. gruodžio 14 d. įsakymu
Nr. A1- 813

**KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ VALDYMO
P L A N A S**

2011 m.
Kretinga

TURINYS

I.	Bendrosios nuostatos	1
1.	Plano tikslas.....	2
2.	Pagrindinės plane vartojamos sąvokos.....	2
3.	Teisiniai plano pagrindai.....	5
4.	Trumpas savivaldybės apibūdinimas.....	9
5.	Trumpos seniūnijų charakteristikos.....	10
II.	Gresiančios ekstremaliosios situacijos	14
6.	Nustatyti bendri galimi pavojai.....	14
7.	Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės.....	14
8.	Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį).....	14
9.	Pavojai, kurie yra didelės tikimybės.....	15
10.	Visi kiti galimi pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka.....	15
III.	Perspėjimo ir informavimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją organizavimas	16
11.	Gyventojų perspėjimas ir informavimas.....	16
12.	Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus darbuotojo veiksmai, gavus savivaldybės direktoriaus nurodymą perspėti ir informuoti savivaldybėje esančius civilinės saugos sistemos subjektus.....	17
13.	Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus darbuotojo veiksmai, gavus apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos nurodymą perspėti ir informuoti gyventojus ir civilinės saugos sistemos subjektus.....	17
14.	Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus darbuotojo veiksmai, gavus Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre, pranešimą apie įvykusią avariją.....	17
15.	Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus darbuotojo veiksmai dėl techninių kliūčių neveikiant perspėjimo ir informavimo sistemai.....	18
16.	Pasiuntinių išvykimo tvarka ir maršrutų nustatymas.....	18
IV.	Informacijos apie ekstremaliąją įvykį ar ekstremaliąją situaciją gavimo ir perdavimo tvarka	18
17.	Informacijos gavimo ir perdavimo tvarka.....	18
18.	Ryšio organizavimo priemonės.....	19
V.	Gyventojų evakavimo organizavimas	20
19.	Gyventojams, iškeldintiems iš ekstremaliosios situacijos židinio, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų suteikimas.....	20
20.	Gyventojų evakavimo ir priėmimo tvarka.....	20
21.	Gyventojų surinkimo, tarpinių gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktų struktūra ir įkūrimo vietos.....	20
22.	Gyventojų evakavimo kryptys ir maršrutai.....	21
23.	Gyventojams evakuoti būtinos priemonės ir materialiniai ištekliai.....	21
VI.	Gresiančių ar įvykusių ekstremaliųjų įvykių ir gresiančių ar susidariusių ekstremaliųjų situacijų valdymo organizavimas ir koordinavimas	22
24.	Asmens, atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį ekstremaliąją įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją.....	22
25.	Savivaldybės lygio ekstremaliųjų situacijų valdymo organizavimas ir veiksmų koordinavimas.....	22
26.	Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbų organizavimas.....	23
27.	Potvynio padarinių likvidavimas ir gelbėjimo darbų organizavimas.....	24
28.	Neplanuoto šilumos tiekimo nutraukimo vartotojams šildymo sezono metu šalinimo organizavimas.....	25
29.	Uragano padarinių šalinimo organizavimas.....	25
30.	Pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamosios protrūkis ar epidemija.....	26

31.	Savivaldybės administracijos bei savivaldybės teritorijoje esančių valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmai likviduojant ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas.....	26
31.1.	Savivaldybės ESK funkcijos ir veiksmai.....	
31.2.	Savivaldybės ESOC funkcijos ir veiksmai.....	26
31.3.	Klaipėdos APGV Kretingos PGT funkcijos ir veiksmai.....	27
31.4.	Klaipėdos AVPK Kretingos rajono PK funkcijos ir veiksmai.....	27
31.5.	VšĮ Kretingos PSPC funkcijos ir veiksmai.....	28
31.6.	Greitosios medicinos pagalbos tarnybos veiksmai.....	28
31.7.	VšĮ Kretingos ligoninės funkcijos ir veiksmai.....	28
31.8.	Kretingos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos funkcijos ir veiksmai.....	28
31.9.	Klaipėdos VSC Kretingos skyriaus funkcijos ir veiksmai.....	29
31.10.	Klaipėdos RAAD Kretingos rajono agentūros funkcijos ir veiksmai.....	29
31.11.	VĮ „Klaipėdos regiono keliai“ Kretingos kelių tarnybos funkcijos ir veiksmai.....	30
31.12.	AB LESTO Kretingos skyriaus funkcijos ir veiksmai.....	30
31.13.	UAB Kretingos šilumos tinklų funkcijos ir veiksmai.....	30
31.14.	UAB „Kretingos vandenys“ funkcijos ir veiksmai.....	31
32.	Savivaldybės administracijos ir jos struktūrinių padalinių veiklos tęstinumo užtikrinimas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.....	31
33.	Materialinių išteklių telkimas ekstremaliųjų situacijų atvejais ir jų panaudojimas.....	31
34.	Sanitarinio švarinimo organizavimas, jo atlikimo vietos, būtinos priemonės ir materialiniai ištekliai.....	32
VII.	Pagalbos teikimo nukentėjusiems gyventojams ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu organizavimas.....	33
35.	Medicininės, socialinės, psichologinės pagalbos, švietimo ir kitų būtinausių paslaugų teikimas.....	33
35.1.	Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Kretingos skyriaus funkcijos.....	34
VIII.	Viešosios tvarkos palaikymo organizavimas.....	35
IX.	Privalomų darbų organizavimas.....	36
X.	Ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu nutrauktų komunalinių paslaugų teikimo atnaujinimo ir kitų būtinausių gyvenimo (veiklos) sąlygų atkūrimo organizavimas.....	37
XI.	Gyventojų, žuvusių ekstremaliųjų situacijų metu, laidojimo organizavimas.....	37
XII.	Baigiamosios nuostatos.....	38
XIII.	PRIEDAI (atskiri organizaciniai dokumentai):.....	
	1 priedas. Kretingos rajono savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė.....	39
	2 priedas. Savivaldybės civilinės saugos sistemos subjektų pajėgos ir kontaktiniai duomenys.....	58
	3 priedas. Savivaldybės ESK sudėtis, nuostatai ir kontaktiniai duomenys.....	62
	4 priedas. Savivaldybės ESOC sudėtis, nuostatai ir narių sušaukimo schema.....	67
	5 priedas. Savivaldybės gyventojų evakavimo ir priėmimo komisijos sudėtis ir nuostatai.....	76
	6 priedas. Savivaldybės materialinių išteklių žinynas.....	80
	7 priedas. Gretimų savivaldybių tarpusavio pagalbos planai.....	84
	8 priedas. Sutartys su ūkio subjektais dėl savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane nurodytų užduočių vykdymo kopijos.....	112
	9 priedas. Savivaldybės žemėlapis (M 1:10 000 arba M 1:25 000), kuriame pažymėtos savivaldybės ribos ir sutartiniais ženklais – visi civilinės saugos požiūriu svarbūs savivaldybės objektai, savivaldybėje esantys pavojingieji objektai, valstybinės reikšmės objektai, slėptuvės, potencialios grėsmės, esant galimybei, pažymima kiekvieno objekto galimų padarinių (poveikio) zona – teritorija, esanti aplink objektą, kurioje gali susidaryti neigiamų padarinių.....	124

10 priedas. Savivaldybės žemėlapis (M 1:10 000 arba M 1:25 000), kuriame pažymėta patikėjimo teise savivaldybės valdoma, naudojama ir disponuojama valstybinė žemė, nurodyti galimi žemės plotai, kurie gali būti naudojami kaip evakuotų gyventojų laikino apgyvendinimo vietos, žuvusiesiems ekstremaliųjų situacijų metu laidoti.....	125
11 priedas. Savivaldybės gyventojų evakavimo schema. Surinkimo, tarpinių evakavimo ir priėmimo punktų struktūra. Evakavimo valdymo savivaldybės lygiu schema. Kolektyvinės apsaugos statinių sąrašas. Galimos evakavimo kryptys (kiekvienai kryptčiai nurodomas maršrutas), tarpiniai evakavimo punktai.....	126
11a priedas. Kretingos miesto žemėlapis su pažymėtais evakavimo maršrutais (šiaurės, rytų, pietų, vakarų kryptimis), kolektyvinės apsaugos statiniais, surinkimo, tarpiniais evakavimo ir priėmimo punktais.....	134
11b priedas. Kretingos rajono žemėlapis su pažymėtais evakavimo maršrutais (šiaurės, rytų, pietų, vakarų kryptimis), kolektyvinės apsaugos statiniais, surinkimo, tarpiniais evakavimo ir priėmimo punktais.....	135
12 priedas. Pespėjimo apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją duomenys ir schema. Sutartis su UAB „Radijo stotis Laluna“.....	138
13 priedas. Keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją Kretingos rajono savivaldybėje schema.....	146
14 priedas. Radijo ryšio organizavimo tvarka ir šaukinių sąrašas.....	150
15 priedas. Kretingos rajono pirminių asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų sąrašas.....	152
16 priedas. Kretingos rajono sveikatos gydymo įstaigų sąrašas.....	154
17 priedas. Kretingos rajono vaistinių sąrašas.....	155
18 priedas. Kretingos rajono socialinių paslaugų įstaigų, šeimynų, visuomeninių organizacijų, užsiimančių socialine rūpyba, sąrašas.....	157
19 priedas. Kretingos rajono švietimo įstaigų sąrašas.....	158
20 priedas. Kretingos rajono parduotuvių, valgyklų ar kitų vietų, iš kurių bus tiekiamos prekės, sąrašas.....	162
21 priedas. Bendradarbiavimo su teritorine darbo birža tvarka.....	167
22 priedas. Kretingos rajono vietų, kuriose galima laikinai apgyvendinti evakuotus gyventojus, sąrašas.....	168
23 priedas. Kretingos rajono ikimokyklinio ugdymo įstaigų ir bendrojo lavinimo mokyklų, kuriose galima organizuoti evakuotų gyventojų maitinimą, sąrašas.....	170
24 priedas. Išankstinių pranešimų ir rekomendacijų gyventojams formos.....	174
25 priedas. Kretingos rajono vandentiekių sąrašas pagal seniūnijas.....	179
26 priedas. Ataskaita apie Ekstremaliųjų situacijų valdymo plano viešą pateikimą visuomenės svarstymui.....	180
27 priedas. Savivaldybės ESK posėdžio dėl ESV plano tvirtinimo protokolo kopija.....	181
28 priedas. Plano derinimo raštai.....	183
29 priedas. Plano taisymų ir tikslinimų lapas.....	190

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

Kretingos rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas parengtas vadovaujantis Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo nuostatomis bei Preišgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011-02-23 įsakymu Nr. 1-70 patvirtintomis Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinėmis rekomendacijomis (Žin., 2011, Nr. 24-1200).

Savivaldybė, turėdama ekstremaliųjų situacijų valdymo planą, gali kryptingai ir laiku pasirengti galimai ekstremaliajai situacijai, tinkamai paskirstyti išteklius ir reikiamą įrangą, informuoti savivaldybės avarines tarnybas, suinteresuotas institucijas, gyventojus apie gresiantį pavojų, operatyviai pasirengti suteikti reikiamą pagalbą, organizuoti gelbėjimo ir avarių padarinių šalinimo darbus.

Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymo (Žin., 1994, Nr. 55-1049, 2008, Nr. 113-4290) 29 str. 8 d. 1 p. ir Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymo (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) 14 str. 1 p. numato, kad už civilinės saugos parengtį **savivaldybės teritorijoje atsako savivaldybės administracijos direktorius.**

Planas sudarytas iš tekstinės dalies ir priedų. Tekstinę plano dalį sudaro: bendrosios nuostatos, trumpos savivaldybės ir seniūnijų charakteristikos, gresiančios ekstremaliosios situacijos, perspėjimo ir informavimo organizavimas, gresiančių ar įvykusių įvykių valdymo organizavimas ir koordinavimas, savivaldybės administracijos ir atitinkamų valstybės ir savivaldybės institucijų ir įstaigų veiksmai, likviduojant ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas, šalinant jų padarinius, gyventojų evakavimo organizavimas, pagalbos teikimo organizavimas ir kt.

Plano priedai pateikiami atskiruose organizaciniuose dokumentuose. Plano priedus sudaro: atlikta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė, savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų komisijos (toliau – ESK) sudėtis, nuostatai, kontaktiniai duomenys, savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro (toliau – ESOC) sudėtis, nuostatai, kontaktiniai duomenys, savivaldybės materialinių išteklių žinynas, gretimų savivaldybių tarpusavio pagalbos planai, sutartys su ūkio subjektais, žemėlapiai, schemas, suvestinės ir kiti informaciniai dokumentai.

---

1. Plano tikslas

1. Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planas (toliau – **Planas**) – tai dokumentas, kuriuo vadovaujasi savivaldybės administracijos direktorius ir savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras organizuojant ir koordinuojant gresiančių ar susidariusių ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą. Iš anksto suplanuojamos ir numatomos apsaugos priemonės, kurias įgyvendinus būtų maksimaliai apsaugoti gyventojai, iki minimumo sumažinami galimi materialiniai nuostoliai ir numatoma galimybė racionaliai panaudoti turimus išteklius.

2. Plano parengimo būtinybė grindžiama gamtinio, techninio, ekologinio ar socialinio pobūdžio priežasčių ekstremaliųjų situacijų kilimo tikimybe. Ekstremaliosios situacijos gali sukelti staigų, didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir aplinkai, sutrikdyti būtiniausias gyvenimo sąlygas. Todėl šio plano paskirtis yra padidinti rajono savivaldybės parengtį ir pagerinti jos reagavimą į ekstremaliąsias situacijas, kiek įmanoma veiksmingiau panaudoti pajėgas ir materialinius išteklius likviduojant padarinius, užtikrinti gyventojų saugumą.

3. Plano tikslai:

- įvertinti galimas ekstremaliąsias situacijas ir atlikti rizikos analizę;
- įvertinti savivaldybės civilinės saugos ir gelbėjimo pajėgų pasirengimą prognozuojamoms ekstremaliosioms situacijoms ir nustatyti priemones, kurios užtikrintų parengties lygio augimą;
- nustatyti savivaldybės vaidmenį ir pareigas švelninant ekstremaliųjų situacijų padarinius, pasirengiant ekstremaliosioms situacijoms, reaguojant į jas ir likviduojant jų padarinius;
- nustatyti savivaldybės struktūrinių padalinių bei valstybinių institucijų, esančių savivaldybės teritorijoje, uždavinius ir funkcijas iškilus ekstremaliosioms situacijoms;
- numatyti koordinavimą, valdymą ir kontrolę;
- numatyti tvarką, nustatant ekstremaliosios situacijos mastą ir įvertinant jos padarinius;
- nustatyti pagalbos suteikimo ūkio subjektams bei gyventojams tvarką;
- numatyti bazę, padedančią užtikrinti išsamią veiksnių seką, įvykus ekstremaliajai situacijai, ir išmokyti savivaldybės struktūrinius padalinius bei civilinės saugos pajėgas veikti prognozuojamų ekstremaliųjų situacijų metu.

4. Planas rengiamas atlikus savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę. Plane aprašomi veiksmai ir priemonės turi užtikrinti maksimalią civilinės saugos sistemos subjektų (toliau – CSSS) parengtį savivaldybėje kiekvieno pavojaus atveju.

5. Plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir kituose teisės aktuose vartojamas sąvokas.

2. Pagrindinės plane vartojamos sąvokos

Civilinė sauga – veikla, apimanti valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų ir gyventojų pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms, veiksmus joms gresiant ar susidarius, ekstremaliųjų situacijų likvidavimą ir jų padarinių šalinimą.

Civilinės saugos sistemos parengtis – civilinės saugos sistemos subjektų pasirengimas reaguoti į susidariusią ekstremaliąją situaciją.

Civilinės saugos pratybos – valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų mokymas ir civilinės saugos subjektų parengties patikrinimas, kai tariamomis ekstremaliosiomis sąlygomis tikrinami veiksmai ir procedūros, numatytos ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose, tobulinami valdymo įgūdžiai, mokomasi praktiškai organizuoti gyventojų ir turto apsaugą nuo ekstremaliųjų situacijų poveikio ir atlikti gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinus darbus, likviduoti įvykius, ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas ir šalinti jų padarinius.

Ekstremalioji situacija – dėl ekstremaliojo įvykio susidariusi padėtis, kuri gali sukelti staigų didelį pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai arba gyventojų žūtį, sužalojimą ar padaryti kitą žalą.

Ekstremalusis įvykis – nustatytus kriterijus atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, kuris kelia pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremaliojo įvykio kriterijai – stebėjimais ir skaičiavimais nustatyti arba tarptautinėje praktikoje naudojami fizikiniai, cheminiai, geografiniai, medicininiai, socialiniai ar kiti įvykio mastą, padarinius ar faktą apibūdinantys dydžiai arba aplinkybės (kritinės ribos), kuriuos atitinkantis, pasiekęs ar viršijęs įvykis laikomas ekstremalioju.

Ekstremaliosios situacijos židinys – vieta, kurioje įvyko įvykis ar ekstremalusis įvykis, ir teritorija, apimanti didžiausio pavojaus sritį apie tų įvykių vietą, kurioje gresia įvykio ar ekstremaliojo įvykio veiksnių pavojai ten esančių gyventojų sveikatai ir (ar) gyvybei, turtui ir (ar) aplinkai.

Ekstremalių situacijų komisija – iš valstybės politikų, valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, profesinės karo tarnybos karių sudaroma nuolatinė komisija, koordinuojanti ekstremaliųjų situacijų prevenciją, valdymą, likvidavimą ir padarinių šalinimą.

Ekstremaliųjų situacijų operacijų centras (toliau – **operacijų centras**) – iš valstybės ir (ar) savivaldybių institucijų ir įstaigų valstybės tarnautojų ir (ar) darbuotojų, ūkio subjektų darbuotojų sudaromas organas, vykdamas ekstremaliųjų situacijų prevenciją, užtikrinantis ekstremaliųjų situacijų komisijos priimtų sprendimų įgyvendinimą.

Ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – **operacijų vadovas**) – civilinės saugos sistemos subjekto valstybės tarnautojas, darbuotojas ar valstybės politikas, paskirtas vadovauti visoms civilinės saugos sistemos pajėgoms, dalyvaujančioms likviduojant ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją ir šalinant jų padarinius ekstremaliosios situacijos židinyje.

Ekstremaliųjų situacijų prevencija – kryptingai vykdoma pasirengimo ekstremaliosioms situacijoms priemonių visuma, kad būtų išvengta ekstremaliųjų situacijų arba mažėtų jų galimybė, o susidarius būtų kuo mažiau pakenkta gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų veiklai, turtui ir aplinkai.

Ekstremaliųjų situacijų valdymo planas – dokumentas, kuriuo reglamentuojamas materialinių ir žmogiškųjų išteklių sutelkimas ir valdymas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms.

Gelbėjimo darbai – veiksmai, kuriais įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu siekiama išgelbėti gyventojų gyvybes, sveikatą ir turtą, suteikti jiems pirmąją medicinos pagalbą ir (ar) nugabenti juos į sveikatos priežiūros įstaigas, taip pat apsaugoti apkiną.

Gelbėjimo darbų vadovas – civilinės saugos sistemos pajėgų valstybės tarnautojas ar darbuotojas, iki operacijų vadovo paskyrimo ekstremaliosios situacijos židinyje vadovaujantis gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams, taip pat įvykio, ekstremaliojo įvykio likvidavimo ir jų padarinių šalinimo darbams.

Gyventojas – fizinis asmuo, esantis Lietuvos Respublikos teritorijoje.

Gyventojų evakavimas – dėl gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos organizuotas gyventojų perkėlimas iš teritorijų, kurios pavojinga gyventi ir dirbti, į kitas teritorijas, laikinai suteikiant jiems gyvenamąsias patalpas.

Įrenginys – pavojingo objekto techninis vienetas, kur gaminamos, naudojamos, tvarkomos ar laikomos pavojingosios medžiagos, įskaitant visą įrangą, struktūras, vamzdinius, mašinas, įrankius, atskiras geležinkelio atšakas, dokus, įrenginiams veikti reikalingas krovos krantines, dambas, sandėlius ir kitas sausumoje ar vandenyje esančias struktūras, būtinas įrenginio veiklai.

Įvykis – ekstremaliojo įvykio kriterijų neatitinkantis, nepasiekęs gamtinis, techninis, ekologinis ar socialinis įvykis, keliantis pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir (ar) aplinkai.

Kita įstaiga – socialinėje, švietimo, mokslo, kultūros, sporto srityje veikiantis juridinis asmuo, kurio veiklos tikslas – tenkinti tam tikrus viešuosius interesus, išskyrus valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas.

Kolektyvinės apsaugos statinys – statinys ar patalpa, kurią ekstremaliųjų situacijų ar karo metu galima pritaikyti gyventojams apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų.

Neatidėliotini darbai – veiksmai, užtikrinantys gelbėjimo, paieškos darbų vykdymą, turto išsaugojimą, sanitarinį švarinimą ir būtinausių gyvenimo sąlygų atkūrimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu.

Materialiniai ištekliai – nekilnojamasis turtas, transporto priemonės, statybinės medžiagos ir kiti ištekliai, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti gresiančioms ar susidariusioms ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ir atkurti.

Pavojingasis objektas – visa veiklos vykdytojo valdoma teritorija, įskaitant įprastą ir susijusią joje esančią infrastruktūrą ar vykdomą veiklą, kurios viename ar keliuose įrenginiuose yra pavojingųjų medžiagų.

Pavojingoji medžiaga – medžiaga, mišinys ar preparatas, nurodytas Lietuvos Respublikos Vyriausybės nustatyta sąraše arba atitinkantis nustatytus kriterijus ir esantis žaliavų, gaminių, šalutinių produktų, liekanų ar tarpinių produktų pavidalo, įskaitant medžiagas, kurios gali susidaryti kilus avarijai.

Paieškos darbai – veiksmai, kuriais siekiama surasti įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu dingusius, pasiklydusius ar nukentėjusius gyventojus, patyrusius avariją laivus ir orlaivius.

Perspėjimo sistema – visuma organizacinių ir techninių priemonių, kuriomis siekiama užtikrinti garsinio perspėjamojo civilinės saugos signalo davimą ir (ar) informacijos apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus perdavimą gyventojams, valstybės ir savivaldybių institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms ir ūkio subjektams.

Slėptuvė – specialiosios paskirties statinys arba specialiai įrengta patalpa gyventojams, kurie užtikrina valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiklą ekstremaliųjų situacijų ar karo metu, apsaugoti nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksmų.

Ūkio subjektas – Lietuvos Respublikoje įregistruotas ir gamybinę, komercinę, finansinę ar kitokią ūkinę veiklą vykdamas juridinis asmuo, užsienio juridinio asmens filialas ar atstovybė.

Valstybinės reikšmės objektas – valstybės institucija, įmonė, ūkio, energetikos, transporto, telekomunikacijų ar kitas infrastruktūros objektas, neatsižvelgiant į jo nuosavybės formą, kurio kontrolės ar funkcionavimo sutrikimas arba sutrikdymas keltų pavojų ar padarytų didelę žalą nacionaliniam saugumui – sutrikdytą valstybės valdymą, ūkio sistemos, valstybei svarbios ūkio šakos ar infrastruktūros funkcionavimą arba kuris karo, antpuolių ar teroro aktų metu gali būti pasirinktas kaip taikynys ir dėl to tapti ekstremaliosios situacijos židiniu.

Veiklos vykdytojas – pavojingojo objekto, įrenginio savininkas arba valdytojas.

Kitos šiame plane vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme, Lietuvos Respublikos civiliniame kodekse, Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatyme, Lietuvos Respublikos valstybės tarnybos įstatyme ir kituose įstatymuose vartojamas sąvokas.

3. Teisiniai plano pagrindai

Teisinius plano pagrindus sudaro:

3.1. Lietuvos Respublikos įstatymai:

- Lietuvos Respublikos nacionalinio saugumo pagrindų įstatymas (Žin., 1997, Nr.2-16; 2009, Nr.95-4034);
- Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatymas (Žin., 1998, Nr.115-3230; 2009, Nr. 159-7207);
- Lietuvos Respublikos vietos savivaldos įstatymas (Žin., 2000, Nr.91-2832; 2008, Nr.113-4290);
- Lietuvos Respublikos aplinkos monitoringo įstatymas (Žin., 1997, Nr.112-2824; 2006, Nr.57-2025);
- Lietuvos Respublikos branduolinės energijos įstatymas (Žin., 1996, Nr.119-2771; 2009, Nr.10-356);
- Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymas (Žin., 1999, Nr.11-239; 2010, Nr.119-6043);
- Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymas (Žin., 1998, Nr.61-1726; 2008, Nr.81-3180);
- Lietuvos Respublikos valstybės rezervo įstatymas (Žin., 2000, Nr.78-2359; 2006, Nr.107-4045);
- Lietuvos Respublikos priešgaisrinės saugos įstatymas (Žin., 2002, Nr. 123-5518; 2010, Nr. 37-699);
- Lietuvos Respublikos bendrosios pagalbos centro įstatymas (Žin., 2004, Nr. 90-3306; 2010 Nr. 51-2481);
- Lietuvos Respublikos nepaprastosios padėties įstatymas (Žin., 2002, Nr. 64-2575; 2010, Nr. 48-2304);
- Lietuvos Respublikos mobilizacijos ir mobilizacinio rezervo rengimo įstatymas (Žin., 1996, Nr. 116-2695); 2010, Nr. 48-2305);
- Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymas (Žin., 1996, Nr. 104-2363; 2001, Nr. 112-4069; 2010, Nr. 51-2478).

3.2. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutrimai:

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 14 d. nutarimas Nr.400 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2000 m. lapkričio 8 d. nutarimo Nr.1386 „Dėl pavojingų Lietuvos ūkio objektų registro reorganizavimo į Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registrą“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 44-2116);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr.572 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. sausio 13 d. nutarimo Nr.12 „Dėl vartotojų aprūpinimo energija ir (ar) energijos ištekliais esant ekstremaliai energetikos padėčiai tvarkos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 59-2911);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. gruodžio 23 d. nutarimas Nr.1701 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr.241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2009, Nr.153-6928);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2009 m. lapkričio 25 d. nutarimas Nr.1558 „Dėl potvynių rizikos vertinimo ir valdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 144-6376);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. kovo 10 d. nutarimas Nr. 224 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 19 d. nutarimo Nr. 794 „Dėl gaisro atžvilgiu pavojingų objektų, kurių savininkui (valdytojui) atsiranda pareiga steigti priešgaisrinius gelbėjimo padalinius (Žinybines priešgaisrines pajėgas), kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 31-1430);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 7 d. nutarimas Nr. 360 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. lapkričio 30 d. nutarimo Nr. 1202 „Dėl Klaipėdos ir Tauragės apskričių pasirengimo potvyniams ir potvynių padariniams šalinti 2007-2015 metų programos patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 41-1954);

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. balandžio 21 d. nutarimas Nr. 429 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės ekstremaliųjų situacijų komisijos sudarymo ir jos nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 48-2315);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimas Nr. 512 „Dėl Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 54-2652);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 555 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 17 d. nutarimo Nr. 966 „Dėl Pramoninių avarių prevencijos, likvidavimo ir tyrimo nuostatų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 59-2894);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. gegužės 12 d. nutarimas Nr. 529 „Dėl Kolektyvinės apsaugos statinių poreikio nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 56-2756);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 2 d. nutarimas Nr. 680 „Dėl Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos reikalų koordinavimo civilinės saugos srityje tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 65-3242);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimas Nr. 717 „Dėl Objektų pripažinimo valstybinės reikšmės objektais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 69-3442);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. birželio 7 d. nutarimas Nr. 718 „Dėl Civilinės saugos mokymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 69-3443);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 7 d. nutarimas Nr. 993 „Dėl kai kurių Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimų pripažinimo netekusiais galios“ (Žin., 2010, Nr. 84-4412);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 14 d. nutarimas Nr. 993 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų prevencijos vykdymo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 87-4585);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1107 „Dėl materialinių išteklių tekimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašo ir valstybės paramos už žalą, patirtą dėl ekstremaliosios situacijos, teikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 90-4765);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. liepos 21 d. nutarimas Nr. 1108 „Dėl Lietuvos Respublikos civilinės saugos sistemos parengties lygių skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, 90-4766);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 1212 „Dėl gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotinių darbų, įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų likvidavimo ir jų padarinių šalinimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, 102-5271);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 25 d. nutarimas Nr. 1213 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrų sudarymo ir darbo organizavimo tipinės tvarkos aprašo ir ministerijų ir kitų valstybės institucijų ir įstaigų, kuriose steigiami ekstremaliųjų situacijų operacijų centrai, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 102-5272);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugpjūčio 31 d. nutarimas Nr. 1243 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų skelbimo ir atšaukimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 104-5386);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 8 d. nutarimas Nr. 1295 „Dėl Civilinės saugos pratybų organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 107-5537);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. rugsėjo 22 d. nutarimas Nr. 1368 „Dėl slėptuvių poreikio nustatymo“ (Žin., 2010, Nr. 116-5928);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1502 „Dėl Gyventojų evakavimo organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, 125-6424);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 20 d. nutarimas Nr. 1503 „Dėl Valstybinio ekstremaliųjų situacijų valdymo plano patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 125-6425);
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010 m. spalio 27 d. nutarimas Nr. 1531 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. birželio 12 d. nutarimo Nr. 758 „Dėl žalos, padarytos būsto savininkui nepaprastosios padėties metu, atlyginimo tvarkos“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 128-6543);

- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimas Nr. 988 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr.241 „Dėl ekstremalių įvykių kriterijų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr.107-5059).

3.3. Ministerijų, departamentų ir kitų Valstybės valdymo institucijų teisės aktai:

- Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. kovo 16 d. įsakymas Nr.194 „Dėl Priešgaisrinių gelbėjimo įstaigų dalyvavimo teikiant pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 33-1579);

- Sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr.303 „Dėl Nevyriausybinių organizacijų pasitelkimo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimui užtikrinti krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 55-2694).

Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymas Nr.D1-870 „Dėl stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodiklių patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr.141-6642).

3.4. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus įsakymai:

- Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. liepos 30 d. įsakymas Nr. IV-517 „Dėl Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2007 m. kovo 30 d. įsakymo Nr. IV-114 „Dėl Keitimosi informacija apie ekstremalią situaciją ar ekstremalų įvykių tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 94-4963);

- - Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 6 d. įsakymas Nr. 1-110 „Dėl Savivaldybių ekstremalių situacijų komisijų tipinių nuostatų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 41-2009);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. balandžio 19 d. įsakymas Nr. 1-134 „Dėl Kriterijų ūkio subjektams ir kitoms įstaigoms, kurių vadovai turi organizuoti ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimą, derinimą ir tvirtinimą, ir ūkio subjektams, kurių vadovai turi sudaryti ekstremaliųjų situacijų operacijų centrą, patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 46-2236);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1-191 „Dėl Perspėjimo sistemai keliamų reikalavimų, Civilinės saugos signalų ir jų panaudojimo tvarkos aprašų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 80-4202);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1-192 „Dėl Perspėjimo sistemos priežiūros organizavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 80-4203);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. birželio 28 d. įsakymas Nr. 1-193 „Dėl Gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų perspėjimo ir informavimo apie gresiančią ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemonės ir apsaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 80-4204; 2010, Nr.115-5911);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 14 d. įsakymas Nr. 1-206 „Dėl Ūkio subjektų, kurių vadovai privalo įrengti perspėjimo sistemą, sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 88-4689);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. liepos 21 d. įsakymas Nr. 1-219 „Dėl Tipinių civilinės saugos mokymo programų patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 90-4803);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. 1-263 „Dėl Civilinės saugos būklės savivaldybėse, ministerijose ir kitose valstybės institucijose patikrinimų organizavimo ir atlikimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 111-5677);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. 1-266 „Dėl Duomenų, reikalingų civilinės saugos uždaviniams vykdyti savivaldybės administracijoje kaupimo, tvarkymo ir jų teikimo Priešgaisrinės

apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 111-5678);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 16 d. įsakymas Nr. 1-266 „Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2007 m. birželio 4 d. įsakymo Nr. 1-182 „Dėl Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registro anketų patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2010, Nr. 115-5909);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 29 d. įsakymas Nr. 1-285 „Dėl Lietuvos Respublikos Civilinės saugos sistemos subjektų vykdomų paskelbus antrą (sustiprintą) arba trečią (visiškos parengties) sistemos parengties lygį priemonių sąrašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr. 119-6087);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. vasario 23 d. įsakymas Nr. 1-70 „Dėl Ekstremaliųjų situacijų valdymo planų rengimo metodinių rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 24-1200);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. kovo 2 d. įsakymas Nr. 1-81 „Dėl Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2008 m. sausio 30 d. įsakymo Nr. 1-30 „Dėl Valstybės rezervo civilinės saugos priemonių atsargų saugojimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ pakeitimo“ (Žin., 2011, Nr. 138-7091);

- Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymas Nr. 1-189 „Dėl galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės atlikimo rekomendacijų patvirtinimo“ (Žin., 2011, Nr. 70-3360).

3.5. Kretingos rajono savivaldybės mero potvarkiai ir sprendimai, direktoriaus įsakymai:

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2008 m. gruodžio 29 d. įsakymas Nr. A1-847 „Dėl radijo ryšio priemonių panaudojimo tvarkos nustatymo“;

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. gegužės 4 d. įsakymas Nr. A1-290 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos nuostatų patvirtinimo“;

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. gegužės 4 d. įsakymas Nr. A1-291 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų komisijos“;

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. rugpjūčio 9 d. įsakymas Nr. A1-499 „Dėl atsakingų asmenų tiesiogiai vykdyti gyventojų ir Civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą, perspėjimo sistemos aktyvinimą įgaliojimo“;

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. rugsėjo 30 d. įsakymas Nr. A1-635 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro nuostatų tvirtinimo“;

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. spalio 5 d. įsakymas Nr. A1-642 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatoriaus skyrimo, sudėties tvirtinimo“;

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 5 d. įsakymas Nr. A1-703 „Dėl keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją Kretingos rajone atsakingų asmenų skyrimo“;

- Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus 2010 m. lapkričio 26 d. įsakymas Nr. A1-739 „Dėl Kretingos rajono savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro narių sušaukimo schemas tvirtinimo“.

4. Trumpas savivaldybės apibūdinimas

Valdymas. Kretingos rajono savivaldybė yra Lietuvos Respublikos teritorijos administracinis vienetas. Atstovaujamoji valdžia – Kretingos rajono savivaldybės taryba, vykdomoji valdžia – Kretingos rajono savivaldybės administracija.

Kretingos rajono savivaldybę sudaro aštuonios seniūnijos: Kretingos miesto, Salantų miesto, Kretingos, Darbėnų, Imbarės, Kūlupėnų, Kartenos, Žalgirio.

Geografinė padėtis. Kretingos rajono savivaldybė yra vakarinėje Lietuvos Respublikos dalyje. Pietinėje dalyje ji ribojasi su Klaipėdos rajono savivaldybe, rytinėje dalyje – su Plungės rajono savivaldybe, šiaurinėje dalyje – su Skuodo rajono savivaldybe, vakarinėje dalyje – su Palangos miesto savivaldybe ir šiaurės vakarų dalyje – su Latvijos Respublikos Liepojos rajonui pavaldžia Rucavos apylinke.

Per savivaldybės teritoriją eina geležinkelis Vilnius – Klaipėda, magistralinis kelias Šiauliai-Palanga, krašto keliai: Klaipėda-Kretinga, Gargždai-Kretinga, Kretinga-Skuodas, nutiestas dujotiekis Gargždai-Palanga ir naftotiekis Mažeikiai-Būtingė.

Miškai sudaro 76000 ha, iš jų: valstybiniai – 36000 ha, durpynai (UAB „Durpeta“ Kalniškių durpynas) - 226 ha.

Savivaldybės pietrytine dalimi teka Minija, šiaurės rytine – jos intakas Salantas, vidurine – Akmena, pasienyje su Latvija į Baltijos jūrą įteka Šventoji, telkšo Kašucių ežeras ir 16 tvenkinių, iš jų didžiausias – Lazdininkų tvenkinys.

Plotas ir gyventojai. Kretingos rajono savivaldybės teritorijos plotas – 989 kv. km, gyvena 45 835 gyventojai, iš jų miestuose – 23 365, kaimuose – 22 470. Rajone yra 2 miestai – Kretinga ir Salantai, 2 miesteliai – Darbėnai ir Kartena, 196 kaimai. Rajono savivaldybės centras – Kretingos miestas. Kretingos mieste gyvena 21 423 gyventojai.

Švietimas ir kultūra. Kretingos rajono savivaldybėje veikia: 3 gimnazijos, 5 vidurinės mokyklos, 5 pagrindinės mokyklos, 1 pradinė mokykla, 4 pradinio ugdymo skyriai, 2 meno mokyklos, sporto mokykla, Suaugusiųjų mokymo centras, Pedagogų švietimo centras, Pedagoginė psichologinė tarnyba, VĮ Kretingos technologijų ir verslo mokykla; 9 ikimokyklinės įstaigos: 5 lopšeliai – darželiai, 1 vaikų darželis, 1 ikimokyklinio ugdymo skyrius, 2 darželiai – mokyklos, 1 vaikų ugdymo centras.

Rajono savivaldybėje yra 2 muziejai, M.Valančiaus viešoji biblioteka su 22 filialais, Kretingos kultūros centras su 18 filialų, Salantų kultūros centras. Yra 12 katalikų ir 1 evangelikų liuteronų bažnyčios.

Asmens sveikatos priežiūros įstaigos. Savivaldybės teritorijoje veikia 1 Kretingos ligoninė, 6 pirminės sveikatos priežiūros centrai, kurių sudėtyje yra 2 slaugos ligoninės, 4 ambulatorinės gydymo įstaigos, 9 medicinos punktai, 4 bendrosios praktikos gydytojo kabinetai.

Žemės ūkis. Rajono savivaldybėje yra 3 žemės ūkio kooperatinės bendrovės, žemės ūkio subjektų -3120, iš jų savo ūkius įregistravę yra 1681 ūkininkai, 1 žemės ūkio bendrovė.

Pramonė. Kretingos rajone (2009 m.) yra 891 veikiančios ūkio subjektai, kuriuose dirba daugiau kaip 10 tūkst. žmonių. Daugiausia Kretingos rajone ūkio subjektų užsiima prekyba (28,3%), nekilnojamojo turto, nuomos ir kita verslo veikla (13,6%), apdirbamosios pramonės veikla (12,3%). Beveik 60% visų ūkio subjektų yra labai mažos įmonės, kuriose dirba iki 4 darbuotojų.

Kretingos rajone veikia keletas stambesnių įmonių: AB „Kretingos grūdai“ - kombinuotų pašarų ir jų priedų gyvuliams bei paukščiams gamyba, UAB Kretingos žvėrininkystės ūkis - specializuojasi audinių veisime ir jų auginime, UAB „Ostsee Fish Kretinga“ - žuvies apdirbimas, UAB „Terekas“ – PET butelių gamyba, statybinės organizacijos: UAB „Stakreta“, UAB „Ringesta“ bei UAB "Damba", medienos apdirbimas – UAB „Vara“, UAB „P.Varkojis ir kompanija“, UAB „Vudva“, baldų gamyba – UAB „Medis“, AB „Akmena“, UAB „Žemaitijos granitas“ ruošia skaldą, žvyrą ir kt. akmenų produkciją.

Civilinės saugos objektai. Rajono teritorijoje yra 13 objektų, kurie turi ir naudoja chemiškai pavojingas medžiagas (UAB Kretingos žvėrininkystės ūkis, 8 degalinės, 2 suskystintų dujų pilstymo kolonėlės, AB „Geonafta“ Genčių naftos gavybos verslovė, S.Įpilties nenaudojamų pesticidų sandėlis). Prie svarbių nacionaliniam saugumui užtikrinti įmonių priskiriama vandens tiekimo ir nuotekų šalinimo paslaugas teikianti įmonė UAB „Kretingos vandenys“. Kretingos rajono vandentiekų sąrašas pagal seniūnijas pateikiamas Plano **25 priede**.

5. Trumpos seniūnijų charakteristikos

5.1. Kretingos miesto seniūnija

Kretingos miesto seniūnija yra Kretingos rajono savivaldybės vakarinėje dalyje. Kretingos miesto plotas – 1542 ha, gyvena 21 423 gyventojai.

Seniūnijoje yra 16 švietimo įstaigų: 2 gimnazijos, 1 vidurinė mokykla, 1 pagrindinė mokykla, 2 mokyklos-darželiai, 3 lopšeliai-darželiai, vaikų ugdymo centras, Kretingos meno mokykla, Kretingos sporto mokykla, Kretingos suaugusiųjų mokymo centras, Kretingos r. pedagogų švietimo centras, Kretingos r. pedagoginė psichologinė tarnyba; kultūros įstaigos: Kretingos r. kultūros centras, Kretingos muziejus, Kretingos r. savivaldybės M.Valančiaus viešoji biblioteka.

Kretingos miesto seniūnijoje yra VšĮ Kretingos ligoninė ir VšĮ Kretingos PSPC, Klaipėdos visuomenės sveikatos centro Kretingos skyrius, Kretingos rajono policijos komisariatas, Kretingos priešgaisrinė gelbėjimo tarnyba, Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento Kretingos rajono agentūra, Valstybinė maisto ir veterinarijos tarnyba, Kretingos apylinkės prokuratūra ir teismas.

Seniūniją kerta geležinkelis Klaipėda-Šiauliai. Yra Kretingos geležinkelio stotis, stotelė - Bajorai.

Kretingos miesto seniūniją kerta magistralinis kelias Šiauliai-Palanga (Žemaitės al.) 3,45 km; krašto keliai: Klaipėda-Kretinga (Klaipėdos g. ir Šventosios g.) 3,95 km, Gargždai-Kretinga (Jablonskio g. ir Melioratorių g.) 1,72 km, Kretinga-Skuodas (Šventosios g.) 0,88 km; rajoniniai keliai: privažiavimas prie Kretingos nuo kelio Gargždai-Kretinga (Jablonskio g., Kęstučio g. ir Rotušės a.) 1,75 km, Kretinga-Kūlupėnai (Rotušės a. ir Vilniaus g.) 1,49 km.

Per miesto teritoriją nutiestas magistralinis dujotiekis. Jį eksploatuoja AB „Lietuvos dujos“. Vamzdyno skersmuo – 300 mm, įgilinimas – iki 1 metro, slėgis vamzdyje – 55 atmosferos.

Kretingos mieste veikia keletas stambesnių įmonių: AB „Kretingos grūdai“, UAB Kretingos žvėrininkystės ūkis, UAB „Ostsee Fish Kretinga“, UAB „Terekas“, UAB „Ringesta“ ir kt.

Medienos apdirbimu ir baldų gamyba užsiimančios įmonės: UAB „Medis“, UAB „Medrida“, UAB „Reismusas“, UAB „Pramentas“, UAB „Vikva“, J. Kalniaus medienos apdirbimo įmonė.

Vienas objektas – UAB „Kretingos žvėrininkystės ūkis“ – naudoja ir sandėliuoja chemiškai pavojingą medžiagą – amoniaką.

Kretingos miesto seniūnijoje veikia 5 degalinės, suskystintų dujų ūkis.

Pagrindinės paslaugų įmonės: UAB „Kretingos vandenys“, SĮ „Kretingos komunalininkas“, UAB Kretingos šilumos tinklai, UAB Kretingos autobusų parkas, AB LESTO Kretingos skyrius, VĮ Kretingos miškų urėdija, VĮ „Klaipėdos regiono keliai“ Kretingos kelių tarnyba.

Per miestą teka Akmenos upė, per kurią nutiesti 3 transporto ir 1 pėsčiųjų tiltai, pastatyta užtvanka.

Kretingos mieste įrengtos 4 elektros perspėjimo sirenos: Kretingos PGT, Kęstučio g. 11, AB „Kretingos grūdai“, Tiekėjų g. 41, SĮ „Kretingos komunalininkas“, Vytauto g. 118, Kretingos sporto mokykla, Vilniaus g. 16.

5.2. Salantų miesto seniūnija

Salantų miestas yra šiaurinėje rajono savivaldybės dalyje, iki rajono centro – 32 km. Miesto teritorija užima 330 ha. Iš jų 255 ha užstatyti gyvenamaisiais ir kitais pastatais. Naudojamos žemės plotas ūkio poreikiams yra 62 ha. 6 ha užima žalieji plotai, o 7 ha - vandens telkiniai. Per miestą teka Minijos upės intakas Salantas, kurio slėnyje įrengta užtvanka.

Mieste gyvena 1 942 gyventojai. Mieste yra Salantų ugniagesių komanda, Kretingos r. policijos komisariato nuovada, Lietuvos pašto skyrius, Salantų regioninio parko direkcija, gimnazija, meno mokykla, lopšelis-darželis, biblioteka, kultūros centras, 11 prekybos taškų, 2 kavinės, Kretingos rajono savivaldybės viešoji įstaiga Salantų pirminės sveikatos priežiūros centro Salantų palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, 2 vaistinės, veterinarijos vaistinė.

Mieste yra objektas, naudojantis chemiškai pavojingas medžiagas – degalinė UAB „Milda“. Salantų miesto gaisrinės pastate įrengta vietinio įjungimo elektros sirena.

5.3. Kartenos seniūnija

Kartenos seniūnija yra rytinėje Kretingos rajono savivaldybės dalyje. Užima 8445 ha plotą. 2881 ha teritorijos užima miškai, 264 ha - durpynas. Seniūnijos teritorijoje yra 19 kaimų ir miestelio tipo gyvenvietė. Gyvena 2 097 gyventojai. Veikia 1 vidurinė ir 1 pagrindinė mokykla, Kretingos kultūros centro ir M. Valančiaus viešosios bibliotekos filialai, ambulatorija, Kartenos palaikomojo gydymo ir slaugos ligoninė, medicinos punktas.

Per seniūnijos teritoriją teka dvi upės: Minija ir Alantas. Per upes nutiesti 5 gelžbetoniniai tiltai: 1 – per Minijos ir 4 – per Alanto upę. Seniūnijos teritoriją kerta automagistralė Šiauliai-Palanga.

Pagrindinės įmonės: UAB „Durpeta“ Klaniškių durpynas – 264 ha durpynas, UAB „Gerald“ – žvakių gamyba, V. Baltuonio kalakutų ferma, Kalniškių k.

Seniūnijos teritorijoje yra vienas objektas, naudojantis chemiškai pavojingas medžiagas – degalinė UAB „Iljota“ – suskystintų dujų pilstymo kolonėlė.

Potvynio metu Minijos upės užtvindoma teritorija – apie 200 ha.

Kartenos seniūnija turi priešgaisrinę ugniagesių komandą, įsikūrusią Kartenos miestelyje. Ekstremaliųjų situacijų atveju įjungiamos Kartenos gaisrinės pastate ir Kalniškių kultūros namuose įrengtos rankinio valdymo elektros sirenos.

5.4. Kretingos seniūnija

Kretingos seniūnija yra rajono šiaurės vakarinėje dalyje. Bendras plotas – 17303 ha. Žemės ūkio naudmenys sudaro 13 758 ha, miškai – 3 545 ha, ariama žemė – 9 500 ha, pievos, ganyklos – 4 258 ha.

Bendras gyventojų skaičius seniūnijoje – 8 417. Seniūnijoje yra 1 vidurinė mokykla, 1 pagrindinė mokykla, 1 pradinė mokykla, 1 lopšelis – darželis, 1 vaikų darželis, veikia Padvarių socialinės globos namai – 230 išlaikytinių.

Seniūnijos teritoriją kerta geležinkelio Ryga – Klaipėda, Klaipėda – Vilnius linijos, magistralinis kelias Šiauliai - Palanga, regioniniai keliai sudaro 30 km.

Ant Akmenos upės stovi dvi užtvankos: Padvarių užtvanka - 82 ha (2 mln. kv. m) ir Tūbausių užtvanka - 80 ha (2,1 mln. kv. m), per Akmenos upę pastatyti 3 gelžbetoniniai tiltai, per Tenžės upelį – 4 gelžbetoninės konstrukcijos tiltai.

Per seniūnijos Vydmantų k. teritoriją nutiestas magistralinis dujotiekis – 15,2 km.

Pagrindinės seniūnijos įmonės: UAB „Tekos baldai“, AB „Akmena“, UAB „Jovaiгі“, UAB „Vara“, UAB „Pirklio baldai“, UAB „Baldinis“, UAB „P.Varkojis ir kompanija“, UAB „Augma“, AB „Vievio paukštynas“ Kurmaičių pramoninis paukščių cechas, UAB „Vudva“, UAB „Žibosa“, Nagarbos kaime yra viena veikianti ŽŪB.

Kretingos seniūnijos teritorijoje yra objektų, naudojančių chemiškai pavojingas medžiagas: degalinė UAB „Lukiol-Baltija“ Kretingsodžio k., degalinė AB „Ventus nafta“ Vilimiškės k., AB „Geonafta“ Genčių gavybos verslovė Pryšmančių k.

Ekstremalių situacijų atvejais įjungiamos Vydmantų, Rūdaičių ir Kretingsodžio kaimuose įrengtos rankinio valdymo elektros sirenos.

5.5. Imbarės seniūnija

Imbarės seniūnija labiausiai nutolusi nuo rajono centro – 35 km, ji yra rytinėje rajono dalyje. Seniūnijoje gyvena 2 700 gyventojų, ūkininkų skaičius – apie 750, bendras seniūnijos plotas – 14 624 ha, iš jų miškai sudaro 790 ha, yra 2 durpynai, jų plotas – 5 ha.

Seniūnijoje yra 5 bibliotekos, 2 kultūros namai, 3 medicinos punktai.

Seniūnijos teritoriją kerta respublikinės reikšmės keliai: Skuodas - Plungė, Salantai - Kretinga, Salantai - Darbėnai, Salantai - Plateliai, Salantai - Notėnai; vidiniai: I kateg. - 22,8 km, II kateg. - 28,7 km.

Seniūniją kerta Salanto, Blendžiaivos upės. Pastatyti 5 tiltai.

5.6. Darbėnų seniūnija

Darbėnų seniūnija yra šiaurinėje rajono dalyje. Ribojasi su Latvijos Respublika šiaurinėje dalyje, su Skuodo rajonu, Imbarės, Kūlupėnų, Kretingos seniūnijomis – pietinėje dalyje ir pietvakarinėje dalyje – su Palangos miestu. Darbėnų seniūnija užima 24 000 ha teritoriją, iš jų 19 585 ha – miško. Seniūnijoje gyvena 5 418 gyventojų, kurie pasiskirstę 65 kaimuose.

Seniūnijoje yra 7 medicinos įstaigos: ambulatorija Darbėnuose, sveikatos punktai Grūšlaukės, Lazdininkų, Senosios Įpilties, Kumpikų, Šukės ir Laukžemės kaimuose. Veikia 1 gimnazija ir 2 pagrindinės mokyklos.

Seniūniją kerta respublikinės reikšmės kelias Kretinga-Skuodas (24 km). Rajoninės reikšmės keliai – 90 km ir seniūnijai priklausantys žvyruoti keliai – 150 km. Taip pat seniūnijos teritoriją kerta geležinkelio linija Kretinga-Skuodas – 15 km ir naftotiekis Mažeikiai-Būtingė.

Per seniūnijos teritoriją teka šios upės: Akmena, Šventoji, Darba. Yra 6 vandens telkiniai, iš jų didžiausias – Lazdininkų tvenkinys – 106 ha.

Seniūnijoje veikia šios įmonės: UAB „Žemaitijos granitas“ asfaltbetonio cechas, J. Kalniaus medienos apdirbimo įmonės gamybinis cechas Šukės kaime.

Darbėnų seniūnijoje objektai, naudojantys chemiškai pavojingas medžiagas – degalinė UAB „Trevena“ Darbėnuose ir nenaudojamų pesticidų sandėlis S. Įpilties kaime.

Darbėnų seniūnija turi priešgaisrinę ugniagesių komandą, įsikūrusią Darbėnų miestelyje. Gyventojams perspėti ir informuoti įjungiamos Darbėnų, Grūšlaukės, Lazdininkų, S. Įpilties ir Laukžemės kaimuose įrengtos rankinio valdymo elektros sirenos.

5.7. Kūlupėnų seniūnija

Kretingos rajono savivaldybės Kūlupėnų seniūnija yra 15 km atstumu nuo rajono centro pietryčių kryptimi. Seniūnijos teritorija – 8 730 ha. Seniūnijos administracinis centras - Kūlupėnų gyvenvietė. Teritorijoje yra 15 kaimų. Šiaurinėje dalyje ribojasi su Imbarės seniūnija, rytinėje dalyje – su Telšių apskrities Plungės rajono Šateikių seniūnija, pietrytinėje dalyje – su Kartenos seniūnija, pietvakarinėje dalyje – su Kretingos seniūnija, vakarinėje dalyje – su Darbėnų seniūnija.

Seniūnijoje gyvena 1 820 gyventojų. Yra pagrindinė mokykla, sveikatos punktas, veikia Kretingos kultūros centro ir Kretingos M. Valančiaus bibliotekos filialai.

Per seniūnijos teritoriją teka Salanto ir Minijos upės, kerta geležinkelio Klaipėda – Vilnius 12,5 km ruožas, krašto keliai: Kartena – Salantai, Kretinga – Kūlupėnai, Kūlupėnai – Darbėnai. Bendras krašto kelių ilgis - 28,2 km.

Pagrindinės įmonės: AB „Žemaitijos linai“ – veikla sustabdyta, ŽŪB „Statyba“ - medienos pjovimas, stalių gaminiai, bendri statybos darbai, UAB „Žemaitijos verslo parkas“ – biokuro granulių gamyba.

Gyventojams perspėti ir informuoti įjungiamo seniūnijos administracijos pastate įrengta rankinio valdymo elektros sirena.

5.8. Žalgirio seniūnija

Žalgirio seniūnija yra Kretingos rajono pietinėje dalyje ir ribojasi su Kartenos seniūnija, Kretingos miestu ir Klaipėdos rajonu. Žalgirio seniūnija užima 16 532 ha bendrą žemės plotą. Iš to skaičiaus miškai užima 3 921 ha. Nuo seniūnijos centro iki rajono centro yra 10 km.

Žalgirio seniūnijoje yra 31 kaimas, kuriuose gyvena 3 481 gyventojas. Daugiausia gyventojų gyvena keturiuose kaimuose: Baublių k. - 561, Dupulčių k. - 510, Jokūbavo k. – 510, Raguviškių k. – 388.

Seniūnijoje yra dvi pagrindinės mokyklos, pradinio ugdymo skyrius ir vaikų darželis, veikia trys sveikatos punktai.

Seniūnijos teritoriją kerta magistralinis dujotiekis. Vamzdyno skersmuo – 300 mm, slėgis – 55 atm, dujotiekio atkarpa – 6 km., valstybiniai keliai: Palanga - Šiauliai, Kretinga - Gargždai, Jokūbavas - Klaipėda.

Per seniūniją 11 km teka upė Minija. Per šią upę Raguviškiuose pastatytas gelžbetoninis tiltas, ilgis – 100 m, plotis – 10 m.

Pagrindinės įmonės: UAB „Vlantana“, P.Paulausko ž.ū. įmonė, UAB „Baltfora“.

AB „Geonafta“ seniūnijos teritorijoje eksploatuoja keturis naftos gręžinius (Raguviškiuose - 2, Nausodyje - 2).

Žalgirio seniūnija Baublių k. turi priešgaisrinę ugniagesių komandą. Gyventojams perspėti ir informuoti įjungiamo Baublių gaisrinės pastate įrengta rankinio valdymo elektros sirena.

II. GRESIANČIOS EKSTREMALIOSIOS SITUACIJOS

6. Nustatyti bendri galimi pavojai. Atlikus galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę (toliau – rizikos analizė), buvo nustatyta tikimybė, kad Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje galėtų įvykti ekstremalieji įvykiai ar susidaryti ekstremaliosios situacijos, kurios sukeltų gyventojams ar jų sveikatai, turtui ir aplinkai vienokius ar kitokius padarinius (**1 priedas**):

- 6.1. stichinis meteorologinis reiškiny (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas);
- 6.2. stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus lietus);
- 6.3. stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus snygis, smarki pūga);
- 6.4. stichinis meteorologinis reiškiny (sausra);
- 6.5. stichinis meteorologinis reiškiny (speigas);
- 6.6. katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas);
- 6.7. stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis);
- 6.8. ledų sangrūdų susidarymas;
- 6.9. pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
- 6.10. gyvūnų ligos protrūkis;
- 6.11. užkrečiamosios žemės ūkio ligos židiny pasėliuose, augaluose;
- 6.12. neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose;
- 6.13. pavojingos medžiagos patekimas į aplinką;
- 6.14. radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką;
- 6.15. pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius;
- 6.16. hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas;
- 6.17. neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose;
- 6.18. neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojams;
- 6.19. neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu;
- 6.20. neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams;
- 6.21. sprogmuo, pavojingoji medžiaga;
- 6.22. gaisras;
- 6.23. gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams);
- 6.24. durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas;
- 6.25. grasinimas įvykdyti teroro aktą.

7. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės:

- 7.1. gaisras;
- 7.2. stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis);
- 7.3. neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu;
- 7.4. katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas);
- 7.5. pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.

8. Pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį):

- 8.1. gaisras;
- 8.2. katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas);
- 8.3. stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis);
- 8.4. neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu;
- 8.5. pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
- 8.6. stichinis meteorologinis reiškiny (sausra);
- 8.7. radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką;
- 8.8. gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams).

9. Pavojai, kurie yra didelės tikimybės:

- 9.1. gaisras;
- 9.2. stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis potvynis);
- 9.3. stichinis meteorologinis reiškinys (smarkus lietus);
- 9.4. pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;
- 9.5. neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu;
- 9.6. neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojams;
- 9.7. neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams.

10. Visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka:

- 10.1. stichinis meteorologinis reiškinys (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas);
- 10.2. stichinis meteorologinis reiškinys (smarkus snygis, smarki pūga);
- 10.3. stichinis meteorologinis reiškinys (speigas);
- 10.4. ledų sangrūdų susidarymas;
- 10.5. neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose;
- 10.6. pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius;
- 10.7. sprogmuo, pavojingoji medžiaga;
- 10.8. durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas;
- 10.9. užkrečiamosios žemės ūkio ligos židinyse, augaluose;
- 10.10. gyvūnų ligos protrūkis;
- 10.11. neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose;
- 10.12. pavojingos medžiagos patekimas į aplinką;
- 10.13. hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas;
- 10.14. grasinimas įvykdyti teroro aktą.

Savivaldybės civilinės saugos sistemos subjektų pasiruošimas ir galimų pavojų, kuriems nustatyta labai didelė ar didelė rizika, valdymas, koordinavimas ir jų padarinių likvidavimo organizavimas yra aprašomas šiame Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane. Tai būtų:

- **gaisras** – didžiausią tikimybę turintis ir didžiausius nuostolius atnešantis pavojus. Gaisrai gali būti gamtiniai, technologinių procesų ir žmogaus veiklos sukelti. Dažniausiai pasitaiko butyje neatsargiai elgiantis su ugnimi, palikus neužgesintą ugnies židinį, žaibo iškrovos metu, miškų, durpynų, javų gaisrai. Gaisrų atveju iškyla grėsmė žmonių gyvybei ar sveikatai, turtui ir aplinkai;

- **stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis potvynis)** - dėl gausių kritulių, pavasarinio polydžio, ledų sangrūdų susidarymo kyla reali potvynio grėsmė Kartenos miestelio ir Kretingos miesto, kaimo turizmo sodybos „Vienkiemis“, sodų bendrijos „Rasa“ gyventojams. Minijos ir Akmenos upėms viršijus kritinį vandens lygį, būtų apsemiamos gyventojų sodybos, laukai, pievos, išplaunamas dirvožemis, išgriauziami keliai, gatvės, sugadinamas kitas materialus turtas. Iškyla grėsmė dėl elektros tiekimo nutraukimo. Pablogėja epidemiologinė būklė dėl prastos geriamojo vandens kokybės šuliniuose;

- **neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu** – šildymo sezono metu esant speigui ar dėl techninių priežasčių gali sutrikti šilumos gamyba ir gali būti nutrauktas šilumos tiekimas vartotojams;

- **katastrofinis meteorologinis reiškinys (uraganas)** - būtų sugadintos arba sugriautos elektros pastotės, transformatorinės, elektros perdavimo ir ryšių linijos, išversti medžiai, užversti keliai, sutriktų automobilių eismas, sutriktų žmonių, gyvulių aprūpinimas maistu, pašarais, vandeniu, nutrauktas šilumos tiekimas, sustabdyta įmonių veikla, padaryta didelė žala žemės ir miškų ūkiui, galimi žmonių sužalojimai ar mirties atvejai. Galimi vietinio pobūdžio potvyniai.

- **pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija** - išplitus įvairioms pavojingoms užkrečiamoms ligoms, gali susirgti daug gyventojų, tarp jų dirbančių, dėl ko pablogėtų darbas įmonėse, įstaigose, nedirbtų mokyklos, vaikų darželiai, sutriktų rajono ekonomika. Galimi mirties atvejai.

III. PERSPĖJIMO IR INFORMAVIMO APIE GRESIANČIĄ AR SUSIDARIUSIĄ EKSTREMALIAJĄ SITUACIJĄ ORGANIZAVIMAS

11. Gyventojų perspėjimo ir informavimo organizavimas. Gyventojų perspėjimo ir informavimo tikslas – perspėti gyventojus apie ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius bei pateikti saugos rekomendacijas. Tam sukurta perspėjimo sistema (toliau – PS).

Rajono savivaldybės gyventojai apie susidariusią ekstremaliąją situaciją perspėjami elektros sirenomis. Centralizuotu būdu įjungiamos Kretingos mieste - 4, o kaimo vietovėse – 13 vietinio valdymo elektros sirenų. Darbėnų seniūnijoje yra 5: Darbėnų gyvenvietėje, Grūšlaukės k., Lazdininkų k., Laukžemės k., Piliakalnio k.; Kartenos seniūnijoje – 2: Kartenos gyvenvietėje ir Kalniškių k.; Kretingos seniūnijoje – 3: Vydmantų k., Rūdaičių k., Kretingsodžio k.; po vieną: Salantų mieste, Kūlupėnų seniūnijoje – Kūlupėnų gyvenvietėje ir Žalgirio seniūnijoje – Baublių k. **(12 priedas).**

Ekstremaliosios situacijos atveju dėl Kretingos rajono gyventojų perspėjimo ir informavimo bus kreipiamasi į Klaipėdos mieste esančią vietinę radijo stotį „Laluna“ **(12 priedas).**

Perspėjimas gali būti vykdomas dviem lygiais - valstybiniu bei savivaldybės:

- įvykus valstybinio masto nelimei ar jai gresiant, valstybinį gyventojų perspėjimą ir informavimą vykdo Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie Vidaus reikalų ministerijos, panaudodamas valstybinę gyventojų ir valdymo institucijų perspėjimo ir informavimo sistemą. Informacija Kretingos rajono gyventojams apie gresiančią ar susidariusią valstybės lygio ekstremaliąją situaciją bus perduodama per Lietuvos nacionalinio radijo ir televizijos programas arba retransliuojama per vietinę radijo stotį „Laluna“;

- įvykus savivaldybės lygio nelimei ar jai gresiant, rajono gyventojų informavimą vykdo savivaldybės Civilinės saugos ir mobilizacijos skyrius administracijos direktoriaus nurodymu. Informacija perduodama per radijo stotį „Laluna“;

- ekstremaliosios situacijos atveju seniūnijos, įmonės, organizacijos, ūkio subjekto vadovas, vadovaudamasis objekto ekstremaliųjų situacijų valdymo planu ir atsižvelgdamas į avarijos pobūdį, mastą bei galimą poveikį žmonių gyvybei ir sveikatai, nedelsdamas perspėja darbuotojus, žmones, gyvenančius objekto rizikos zonoje. Perspėjama per vietinę perspėjimo sistemą, panaudojant vietinio valdymo elektros sirenas, policijos transporto priemonėse įrengtus garsinius signalus, veikiančias ryšių priemones, pasiuntinius. Augant grėsmei ar plečiantis nelaimės mastams, objekto vadovas kreipiasi į rajono savivaldybės administracijos direktorių.

Viešąją informaciją apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją savivaldybės lygiu visuomenei teikia:

- savivaldybės Ekstremalių situacijų komisija;
- savivaldybės Ekstremalių situacijų komisijos pirmininkas;
- savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro koordinatorius;
- savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centro Visuomenės informavimo grupė;
- savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyrius.

Kretingos rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu už tiesioginį gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą, perspėjimo sistemos aktyvinimą paskirtas Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus vedėjas, o jo nesant – šio skyriaus vyr. specialistas. Taip pat atsakingais paskirti seniūnijų seniūnai, kurie turi vykdyti gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą, perspėjimo sistemos aktyvinimą savo seniūnijos teritorijoje.

Paskirti atsakingi asmenys, vykdydami gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, vadovaujasi patvirtintu Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2010 m. birželio 30 d. įsakymu Nr. 1-193 (Žin., 2010, Nr.80-4204, Nr. 115-5911) organizavimo tvarkos aprašu (toliau – Aprašas) ir jo prieduose pateiktomis tipinėmis išankstinių pranešimų rekomendacijų gyventojams formomis. Taip pat parengia savo išankstinių pranešimų tekstus ir rekomendacijas gyventojams tų pavojų atvejams, kuriems, atliekant savivaldybės rizikos analizę, buvo nustatyta didelė ir labai didelė rizika **(24 priedas).**

12. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus atsakingo darbuotojo veiksmai, gavus savivaldybės administracijos direktoriaus, savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo nurodymą perspėti ir informuoti savivaldybėje esančius civilinės saugos sistemos subjektus ir teisės aktų nustatyta tvarka vykdyti kitus nurodymus :

12.1. patikrina, ar teisingas identifikavimo kodas, jei nurodymas perduodamas telefonu. Identifikavimo kodas gali būti nenaudojamas, jei nurodymas perduodamas vietoje, dalyvaujant tiesioginiam viršininkui;

12.2. patikslina sirenų įjungimo laiką;

12.3. priima gautą informaciją apie įvykį, pranešimo tekstą ir rekomendacijas gyventojams;

12.4. perspėja ir informuoja savivaldybės lygio civilinės saugos sistemos subjektus;

12.5. informaciją apie įvykį, pranešimo tekstą ir rekomendacijas gyventojams pateikia: Klaipėdos APGV struktūrinio padalinio darbuotojui, kuris privalo pateikti informaciją apie įvykį, pranešimo tekstą ir rekomendacijas gyventojams; Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento SKS vyriausiajam arba vyresniajam specialistui ir regioniniams transliuotojams, vietiniams transliuotojams ir nurodyti informacijos gyventojams paskelbimo laiką, kuris turi būti ne vėlesnis nei 3 min. nuo sirenų įjungimo pradžios;

12.6. nurodytu laiku įjungia centralizuoto valdymo sirenas;

12.7. kontroliuoja perspėjimo sistemos veikimą;

12.8. informuoja asmenis, davusius nurodymą perspėti ir informuoti gyventojus ir civilinės saugos sistemos subjektus, ir Klaipėdos APGV struktūrinio padalinio darbuotoją apie nurodymų įvykdymą;

12.9. įrašo darbo žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus.

13. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus atsakingo darbuotojo veiksmai, gavus Klaipėdos APGV struktūrinio padalinio darbuotojo nurodymą perspėti gyventojus ir savivaldybės lygio civilinės saugos sistemos subjektus:

13.1. patikrina, ar teisingas identifikavimo kodas, jei nurodymas perduodamas telefonu;

13.2. patikslina sirenų įjungimo laiką;

13.3. priima informaciją apie įvykį, pranešimo tekstą ir rekomendacijas gyventojams;

13.4. informuoja savivaldybės administracijos direktorių ir savo tiesioginį vadovą apie gautą nurodymą perspėti ir informuoti gyventojus ir rajono civilinės saugos sistemos subjektus;

13.5. perspėja ir informuoja savivaldybės lygio civilinės saugos sistemos subjektus;

13.6. pateikia vietiniams transliuotojams, su kuriais pasirašyti bendradarbiavimo susitarimai dėl gyventojų informavimo ekstremaliųjų situacijų atvejais, informaciją apie įvykį, pranešimo tekstą ir rekomendacijas gyventojams ir nurodo informacijos gyventojams paskelbimo laiką, kuris turi būti ne vėlesnis negu 3 min. nuo sirenų įjungimo pradžios;

13.7. nurodytu laiku įjungia centralizuoto valdymo elektros sirenas;

13.8. kontroliuoja perspėjimo sistemos veikimą;

13.9. informuoja Klaipėdos APGV struktūrinio padalinio darbuotoją, savivaldybės administracijos direktorių ir savo tiesioginį viršininką apie gyventojų ir civilinės saugos sistemos subjektų perspėjimą ir informavimą;

13.10. įrašo darbo žurnale gautus nurodymus ir aprašo atliktus veiksmus.

14. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus atsakingo darbuotojo veiksmai, gavus pranešimą iš Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus nustatytų ūkio subjektų, įregistruotų Valstybinės reikšmės ir pavojingų objektų registre, apie įvykusią avariją:

14.1. patikslinti avarijos pobūdį, mastą, vietą, laiką, avarijos priežastis ir aplinkybes, ar yra nukentėjusiųjų;

14.2. patikslinti, kokių veiksmų ir priemonių reikia imtis siekiant apsaugoti gyventojus;

14.3. informuoti savivaldybės administracijos direktorių, savo tiesioginį viršininką ir gauti jų nurodymus;

14.4. esant būtinybei, perspėti ir informuoti gyventojus ir savivaldybės lygio civilinės saugos sistemos subjektus numatyta tvarka.

15. Savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus atsakingo darbuotojo veiksmai, dėl techninių kliūčių neveikiant perspėjimo ir informavimo sistemai:

15.1. savivaldybės CS darbuotojas, dėl techninių kliūčių neveikiant perspėjimo ir informavimo sistemai, informuoja Klaipėdos APGV CS skyriaus darbuotoją, atsakingą už PS priežiūros organizavimą ir kontrolę;

15.2. informuojamas savivaldybės darbuotojas, atsakingas už PS techninę priežiūrą, kuris imasi veiksmų PS gedimams pašalinti;

15.3. organizuoja perspėjimą ir informavimą per pasiuntinius.

16. Pasiuntinių išvykimo tvarka ir maršrutai seniūnijose, kuriose nėra sirenų arba nėra galimybių panaudoti kitų įspėjamųjų garsinių priemonių gyventojams, valstybės ir savivaldybės institucijoms ir įstaigoms, kitoms įstaigoms, ūkio subjektams perspėti ir informuoti:

16.1. savivaldybės gyvenamosiose vietovėse (teritorijose), kuriose nėra sirenų arba nėra galimybių panaudoti kitų įspėjamųjų garsinių priemonių, rajono gyventojai, valstybės ir savivaldybės institucijos ir įstaigos, kitos įstaigos, ūkio subjektai perspėjami ir informuojami per pasiuntinius;

16.2. kiekvienoje seniūnijoje sudaryta perspėjimo ir informavimo schema, numatyti pasiuntiniai, kurie informaciją gali perduoti per viešųjų ryšių tinklą, pėsčiomis, vykdami specialios paskirties automobiliais, turinčiais garso stiprinimo įrangą arba kitomis transporto priemonėmis;

16.3. perspėjimo ir informavimo tekstą bei kitą informaciją pasiuntiniams įteikia atitinkamos seniūnijos seniūnas, kuriam šios informacijos tekstą pateikia Savivaldybės administracijos direktoriaus įgaliotas asmuo.

IV. INFORMACIJOS APIE EKSTREMALŪJĮ ĮVYKĮ AR EKSTREMALIĄJĄ SITUACIJĄ PRIĖMIMO IR PERDAVIMO TVARKA

17. Informacijos priėmimo ir perdavimo tvarka.

Informacijos apie ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją (toliau – informacija) teikiama ir perduodama vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro 2010 m. liepos 30 d. įsakymu Nr. IV-517 (Žin., 2010, Nr. 94-4963) patvirtintu Keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją tvarkos aprašu (toliau – aprašas) ir jo priedais (**13 priedas**).

Kretingos rajono savivaldybė informaciją teikia Klaipėdos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai (toliau – Klaipėdos APGV) ir Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentui prie Vidaus reikalų ministerijos (toliau – PAGD prie VRM) ir kitoms suinteresuotoms institucijoms pagal Savivaldybės administracijos direktoriaus patvirtintą schemą (**13 priedas**).

Už informacijos priėmimą iš atsakingų institucijų ir informacijos teikimą ir jos perdavimą Klaipėdos APGV ir PAGD prie VRM yra Savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu paskirti atsakingi asmenys – Kretingos rajono savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus vedėjas, o jo nesant – šio skyriaus vyriausiasis specialistas (**13 priedas**).

Asmenys, atsakingi už informacijos teikimą, informaciją teikia šiais atvejais:

- kai prognozuojama, kad bus pasiekti ar viršyti Vyriausybės patvirtinti ekstremaliųjų įvykių kriterijai;

- kai gresia ekstremalioji situacija;

- kai pasiekti ar viršyti Vyriausybės patvirtinti ekstremaliųjų įvykių kriterijai;

- kai susidarė ekstremalioji situacija.

Asmenys, atsakingi už informacijos teikimą, anksčiau išvardytais atvejais nedelsdami telefonu teikia turimą informaciją. Pateikiami šie duomenys:

- trumpas įvykio, gresiančio ar įvykusio ekstremaliojo įvykio, gresiančios ar susidariusios ekstremaliosios situacijos apibūdinimas (laikas, adresas, objektas, informacijos šaltinis, priežastys, prognozė), priimti sprendimai, planuojami ar atlikti pirminiai veiksmai;

- esami ir galimi pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai, jų socialinėms sąlygoms, turtui ir aplinkai šaltiniai;

- ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai;

- gelbėjimo darbų vadovo pareigos, vardas, pavardė, telefonų numeriai.

Informacija apie gresiantį įvykį ar įvykusį ekstremalų įvykį ir gresiančią ekstremaliąją situaciją Klaipėdos APGV ir PAGD prie VRM teikiama telefonu, faksu arba elektroniniu paštu.

Susidarius ekstremaliajai situacijai, informacija pateikiama ne tik telefonu, bet ir elektroniniu paštu ar faksu užpildžius pranešimų formas ES-1, ES-2, ES-3 (**13 priedas**):

- forma ES-1 teikiamas pirminis pranešimas apie susidariusią ekstremaliąją situaciją. Šis pranešimas perduodamas kiek galima greičiau nuo ekstremaliosios situacijos susidarymo pradžios, bet ne vėliau kaip per 2 valandas nuo gelbėjimo darbų pradžios;

- forma ES-2 teikiamas pranešimas apie atliekamus gelbėjimo darbus, susidariusią ekstremaliąją situaciją. Šis pranešimas teikiamas kas 4 valandas nuo pirminio pranešimo apie susidariusią ekstremaliąją situaciją pateikimo;

- forma ES-3 teikiamas pranešimas apie ekstremaliosios situacijos likvidavimą. Šis pranešimas teikiamas pašalinus ekstremaliosios situacijos padarinius;

- jeigu informacija apie susidariusią ekstremaliąją situaciją išsamiai pateikta formoje ES-1, o ekstremaliosios situacijos vietoje padėtis nesikeičia, forma ES-2 nepildoma.

Savivaldybės ekstremalių situacijų komisijos posėdžių protokolų kopijos ne vėliau kaip per 12 valandų nuo posėdžio pabaigos elektroniniu paštu ar faksu pateikiamos PAGD prie VRM ir Klaipėdos APGV.

Savivaldybės ESK ar ESOC informuoja gretimų Plungės, Skuodo, Klaipėdos rajonų ir Palangos miesto savivaldybių ESK ar ESOC apie įvykusias ekstremaliasias situacijas Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje, kurių mastai gali išplisti už savivaldybės ribų į kaimyninių rajonų teritorijas. Informacija teikiama telefonu, faksu, elektroniniu paštu. Kaimyninių savivaldybių ESK ar ESOC analogišką informaciją teikia Kretingos rajono savivaldybės ESK ar ESOC. Informacijos teikimo kontaktiniai duomenys pateikiami tarpusavio pagalbos planuose su gretimomis savivaldybėmis (**7 priedas**).

Informacija savivaldybės gyventojams atskirais atvejais ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu (karštoji linija) teikiama Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus telefonu (8 445) 72 044.

18. Ryšio organizavimo priemonės.

Ryšio organizavimo tikslas – užtikrinti nepertraukiamą sprendimų, informacijos perdavimą ir priėmimą tarp visų sąveikaujančių civilinės saugos sistemos subjektų turimomis ryšio priemonėmis per viešuosius ir (ar) žinybinius ryšio tinklus. Viešųjų ir privačiųjų ryšių tinklų, elektros tinklų gedimo atvejais svarbi informacija perduodama per pasiuntinius.

Gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, informacija tarp civilinės saugos sistemos subjektų bus perduodama pagal iš anksto parengtą ir Savivaldybės direktoriaus patvirtintą Keitimosi informacija apie įvykį, ekstremalų įvykį ar ekstremaliąją situaciją Kretingos rajono savivaldybėje schemą (**13 priedas**).

Už rajono savivaldybės ESOC ryšio organizavimą atsako rajono savivaldybės ESOC Administravimo, elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupė.

Sąveikaujančios civilinės saugos sistemos pajėgos, turinčios radijo ryšio priemones, organizuoja radijo ryšį tarp savo būdinčios dalies ir ekipažų, išvykusių į avarijos vietą. Radijo ryšio dažnumas – 159,925 MHz (**14 priedas**).

Visi civilinės saugos sistemos subjektai atsako už operatyvų ir nepertraukiamą informacijos perdavimą ir priėmimą savo turimomis techninėmis elektroninio ryšio priemonėmis.

Ekstremaliųjų situacijų metu už ryšių kokybę, telekomunikacijos tinklų darbą atsakingi telekomunikacijų paslaugų teikėjai.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, savivaldybės ESOC narius sukviečia Administravimo, elektroninių ryšių organizavimo ir palaikymo grupės nariai, atsakingi už Savivaldybės ESOC narių informavimą ir iškvietimą (**4 priedas**).

V. GYVENTOJŲ EVAKAVIMO ORGANIZAVIMAS

19. Gyventojams, iškeldintiems iš ekstremaliosios situacijos židinio, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų suteikimo organizavimas.

Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai, savivaldybės administracijos direktorius sudaro Gyventojų evakavimo ir priėmimo komisiją (toliau – Komisija), kuri organizuoja gyventojų evakavimą, priėmimą, laikinų gyvenamųjų patalpų ir gyvybiškai būtinų paslaugų: gyventojų aprūpinimas maistu, geriamuoju vandeniu, medikamentais, švariais drabužiais ir kitų būtinausių paslaugų suteikimą. Kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės į kitą, gyventojų evakavimą organizuoja savivaldybės, iš kurios evakuojami gyventojai, Komisija, o gyventojų priėmimą, laikinųjų gyvenamųjų patalpų ir būtinausių paslaugų jiems suteikimą – savivaldybės, į kurią evakuojami gyventojai, Komisija (**5 priedas**).

Komisija organizuoja savivaldybės transporto priemonių paskirstymą gyventojų surinkimo punktam, šių transporto priemonių kolonų palydą, apsaugą ir informacijos apie gyventojų evakavimą teikimą visuomenei.

Gyventojų grįžimą į gyvenamąsias vietas organizuoja tos savivaldybės Komisija, į kurios teritoriją grąžinami gyventojai.

Evakuotiems gyventojams laikinai apgyvendinti savivaldybė yra sudariusi laikinam apgyvendinimui skirtų gyvenamųjų patalpų sąrašą (**22 priedas**).

20. Gyventojų evakavimo ir priėmimo tvarka. Gresiant ar susidarius ekstremaliajai situacijai arba karo padėties atveju Lietuvos Respublikos Vyriausybei paskelbus gyventojų evakavimą, atsižvelgdami į ekstremaliosios situacijos, karo veiksmų sukeltą pavojų gyventojų gyvybei ar sveikatai, sprendimą evakuoti gyventojus priima:

20.1. kai gyventojai evakuojami iš vienos savivaldybės teritorijos į kitos (negrėtimos) savivaldybės teritoriją - savivaldybės administracijos direktorius dėl gyventojų evakavimo iš savivaldybės teritorijos;

20.2. Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamentas prie VRM – dėl savivaldybės, į kurios teritoriją turi būti evakuojami gyventojai;

20.3. kai gyventojai evakuojami iš savivaldybės teritorijos į gretimos savivaldybės teritoriją - savivaldybės, iš kurios teritorijos evakuojami gyventojai, administracijos direktorius;

20.4. kai gyventojai evakuojami vienos savivaldybės teritorijoje – savivaldybės administracijos direktorius.

Jeigu gyventojams iškyla realus pavojus, tam, kad būtų išsaugota žmonių gyvybė bei sveikata, priimamas sprendimas evakuoti gyventojus iš teritorijų, kuriose pavojinga gyventi ir dirbti. Atsižvelgiant į ekstremaliosios situacijos mastą ir pavojų gyventojams, sprendimą dėl jų evakavimo priima ir evakavimui vadovauja:

- kai kuriais ekstremaliųjų situacijų atvejais, kai būtina gyventojus iškeldinti skubiai – priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo tarnybos bei policijos pareigūnai;
- susidarius ribotai ekstremaliajai situacijai – ūkio subjekto, įstaigos, kur atsitiko ekstremalusis įvykis, vadovas.

Sprendimą dėl gyventojų grįžimo į gyvenamąsias vietas, nustatčius, kad ekstremaliosios situacijos sukulto pavojaus gyventojų gyvybei ar sveikatai nebėra, priima:

- kai gyventojai buvo evakuoti į kitos savivaldybės teritoriją, – savivaldybės, į kurios teritoriją grąžinami gyventojai, administracijos direktorius;
- kai gyventojai buvo evakuoti vienos savivaldybės teritorijoje, – savivaldybės administracijos direktorius.

21. Gyventojų surinkimo, tarpinių gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktų struktūra ir numatomos jų įkūrimo vietos. Gyventojų evakavimui organizuoti savivaldybėje įkuriami gyventojų surinkimo, tarpiniai gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktai.

Gyventojų surinkimo punktų paskirtis organizuoti:

- gyventojų ir transporto priemonių apskaitos tvarkymą;
- gyventojų suskirstymą į grupes ir jų aprūpinimą transporto priemonėmis;
- transporto priemonių kolonų sudarymą;
- gyventojų įlaipinimą į savivaldybės transporto priemones.

Tarpinių gyventojų evakavimo punktų paskirtis organizuoti:

- atvykstančių gyventojų registravimą;
- gyventojų užterštumo kontrolę;
- gyventojų sanitarinį švarinimą;
- transporto priemonių užterštumo kontrolę ir švarinimą;
- gyventojų perlaipinimą iš transporto priemonių, vykusių per užterštą teritoriją, į švarias transporto priemones;
- gyventojų ir transporto priemonių apskaitos tvarkymą.

Gyventojų priėmimo punktų paskirtis organizuoti:

- atvykstančių gyventojų priėmimą;
- gyventojų suskirstymą į grupes;
- gyventojų grupių pristatymą į jiems laikinai suteiktas gyvenamąsias patalpas;
- gyventojų ir transporto priemonių apskaitos tvarkymą.

Gyventojų surinkimo, tarpiniuose gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktuose gyventojams teikiamos būtinausios paslaugos, užtikrinama viešoji tvarka ir visuomenės sveikatos sauga, prireikus teikiamos būtinajai medicinos pagalbai priskiriamos asmens sveikatos priežiūros paslaugos, psichologinė ir socialinė pagalba.

Savivaldybės teritorijoje yra numatyta 11 gyventojų surinkimo, 7 tarpiniai ir 36 gyventojų priėmimo punktai (**11 priedas**).

22. Gyventojų evakavimo kryptys ir maršrutai.

Komisijai pasiūlymus dėl gyventojų evakavimo maršrutų pateikia savivaldybės ESOC, išanalizavęs konkrečius užterštumo lygius, meteorologinę situaciją, gyventojų laikino apgyvendinimo vietų skaičių ir kitas aplinkybes. Atsižvelgdama į pateiktus pasiūlymus, Komisija parenka gyventojų evakavimo maršrutus ir nustato, kokia kryptimi ir per kuriuos gyventojų surinkimo, tarpinius gyventojų evakavimo ir gyventojų priėmimo punktus bus vykdomas gyventojų evakavimas. Pagrindiniai automobilių ir geležinkelio keliai, galimi gyventojų surinkimo punktai, tarpiniai gyventojų punktai, evakuotų gyventojų priėmimo punktai, evakavimo maršrutai ir privažiavimai prie maršrutų kelių pažymėti savivaldybės žemėlapyje (**11a,11b priedai**).

23. Numatytos gyventojams evakuoti ekstremaliųjų situacijų atvejais priemonės ir materialiniai ištekliai. Gyventojams evakuoti bus naudojamas transportas iš UAB Kretingos autobusų parko (**6 priedas**).

Kai ekstremaliosios situacijos pobūdis nereikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo, gyventojai iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai arba per gyventojų surinkimo punktus evakuojami iki gyventojų priėmimo punktų (laikiniai suteiktų gyvenamųjų patalpų) savivaldybės, evakuojančios gyventojus, transporto priemonėmis.

Kai ekstremaliosios situacijos pobūdis reikalauja dozimetrinės kontrolės arba sanitarinio švarinimo, gyventojai evakuojami šiais būdais:

- iš gyvenamosios vietos (darbo vietos) tiesiogiai arba per gyventojų surinkimo punktus iki tarpinių gyventojų evakavimo punktų – savivaldybės, evakuojančios gyventojus, transporto priemonėmis;
- nuo tarpinių gyventojų evakavimo punktų iki gyventojų priėmimo punktų (laikiniai suteiktų gyvenamųjų patalpų) – savivaldybių, priimančių evakuojamus gyventojus, transporto priemonėmis.

Paskelbus evakavimo pradžią, gyventojai, kurie turi galimybę evakuotis savarankiškai, išklausę informaciją apie evakavimą per visuomenės informavimo priemones, evakuojasi nuosavomis transporto priemonėmis.

Kai neužtenka transporto priemonių gyventojams evakuoti savivaldybėje, Savivaldybės administracijos direktorius kreipiasi į kaimynines savivaldybes dėl papildomų transporto priemonių gyventojams evakuoti pasitelkimo.

Policija užtikrina viešąją tvarką gyventojų susitelkimo, įsodinimo į transportą, išlaipinimo ir laikinojo apgyvendinimo vietose, gyventojų evakavimo maršrutuose, tvarko evakuotų gyventojų apskaitą, kontroliuoja ir reguliuoja transporto ir pėsčiųjų kolonų eismą nustatytais maršrutais, organizuoja transporto kolonų palydą, nustatyta tvarka registruoja evakuotus gyventojus laikinojo apgyvendinimo vietose.

Savivaldybės teritorijoje esančiuose kolektyvinės apsaugos statiniuose evakavimo organizavimo metu numatoma įsteigti gyventojų priėmimo punktus (**11 priedas**).

Gyventojų evakavimas ir jo organizavimas savivaldybės lygiu vykdomas pagal parengtą schemą (**11 priedas**).

VI. GRESIANČIŲ AR ĮVYKUSIŲ EKSTREMALIŲŲ ĮVYKIŲ IR GRESIANČIŲ AR SUSIDARIUSIŲ EKSTREMALIŲŲ SITUACIJŲ VALDYMO ORGANIZAVIMAS IR KOORDINAVIMAS

24. Asmens, atsakingo už informacijos priėmimą ir perdavimą, veiksmai, gavus informaciją apie gresiantį ar įvykusį ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją.

Asmuo, atsakingas už informacijos priėmimą ir perdavimą – Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriaus vedėjas, o jo nesant – vyr. specialistas, – gavęs pranešimą apie gresiantį ar įvykusį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, juos įvertina pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės patvirtintus ekstremaliųjų įvykių kriterijus (Žin., 2009, Nr.153-6928), ir jei įvykis pasiekia ar viršija ekstremalaus įvykio kriterijų apie tai praneša savivaldybės administracijos direktoriui – savivaldybės ESK pirmininkui.

Pranešime nurodoma, iš ko ir kada gauta informacija, įvykio data, laikas, vieta, kas objekto, kuriame įvyko ekstremalusis įvykis, vadovas, įvykio trumpa charakteristika, kokios institucijos informuotos, kas vykdo ir vadovauja gelbėjimo darbams, kokia pagalba reikalinga, informaciją perdavusio asmens vardas, pavardė, pareigos, adresas, telefonas.

25. Savivaldybės lygio ekstremaliųjų situacijų valdymo organizavimas ir veiksmų koordinavimas.

Pagal atliktą savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizę, didelio ir labai didelio rizikos lygio nustatyti šie pavojai:

1. Gaisras.

2. Stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis potvynis).

3. Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu.

4. Katastrofinis meteorologinis reiškinys (uraganas).

5. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.

Rajono savivaldybėje įvykus šiems ekstremaliems įvykiams ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms, sukviečiama rajono savivaldybės ESK (**3 priedas**). Savivaldybės ESK, gavusi informaciją apie įvykį, įvertina situaciją, nustato pavojingumo laipsnį darbuotojams ir gyventojams, turtui bei aplinkai, galimą poveikį visuomenės rimčiai, prognozuojamas pasekmes ir teikia administracijos direktoriui pasiūlymą dėl ekstremaliosios situacijos paskelbimo.

Rajono savivaldybės administracijos direktoriaus, ESK pirmininko priimti sprendimai privalomi visiems civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos struktūriniams padaliniais, valdymo institucijoms, ūkio subjektams, neatsižvelgiant į jų pavaldumą, taip pat ir gyventojams.

Ekstremaliojo įvykio židinyje civilinės saugos veiksams ir gelbėjimo darbams vadovauja gelbėjimo darbų vadovas. Gelbėjimo darbų vadovo funkcijas incidento vietoje pradiniu momentu vykdo pirmojo atvykusio Valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos padalinio vadovaujantis pareigūnas be atskiro nurodymo ir vadovauja incidentų ar ekstremalių įvykių likvidavimui iki aukštesnio operacinio vadovavimo lygmens pareigūno atvykimo.

Gelbėjimo darbų vadovui yra pavaldžios civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos pajėgos, neatsižvelgiant į jų priklausomybę.

Bendrą vadovavimą civilinės saugos veiksams, kai naudojami rajono savivaldybės telkiami ištekliai, atlieka rajono savivaldybės ESK.

ESK pirmininko paskirtas ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas (toliau – operacijų vadovas) vadovauja civilinės saugos veiksams už židinio ribų ir koordinuoja visą gelbėjimo darbų vadovui teikiamą pagalbą.

Gresiant ar susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, sprendimą dėl savivaldybės ESOC (**4 priedas**) sušaukimo priima savivaldybės ESK arba savivaldybės administracijos direktorius. Veiksmai savivaldybės lygiu koordinuojami ir pajėgoms vadovaujama per savivaldybės ESOC.

Kol nepaskirtas savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas, pajėgų veiksmus savivaldybės lygiu organizuoja ir koordinuoja savivaldybės ESOC. Sprendimai priimami vadovaujantis savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane numatytais veiksmais ir (ar) savivaldybės ESOC nuostatų suteiktais įgaliojimais.

Paskyrus savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovą, gelbėjimo darbų vadovas toliau organizuoja darbus įvykio vietoje. Savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas atsako už darbų organizavimą savivaldybės mastu.

Jeigu ekstremalioji situacija apima ne daugiau kaip tris gretimas savivaldybes, savivaldybių ekstremaliosios situacijos operacijų vadovai visus veiksmus derina tarpusavyje, priimami kolegialūs sprendimai, tačiau galutinio sprendimo dėl bendrų darbų koordinavimo teisę turi savivaldybės, kurioje yra ekstremaliosios situacijos židinys, ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas.

Savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovas atsako už ekstremaliosios situacijos padarinių, galinčių sukelti ekstremalią įvykį ar kartotinę ekstremaliąją situaciją, šalinimo darbų (toliau – neatidėliotini ekstremaliosios situacijos padarinių šalinimo darbai) organizavimą.

26. Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbų organizavimas.

Didžiausią žalą ir nuostolius žmonėms, turtui ir aplinkai padaro gaisrai. Pagrindinės gaisrų priežastys – neatsargus žmonių elgesys su ugnimi, žolės, ražienų deginimas, netvarkinga elektros įranga ir buitinių elektros prietaisų eksploatavimo taisyklių pažeidimai, krosnių, židinių ir dūmtraukių įrengimo bei jų eksploatavimo taisyklių pažeidimai, neatsargus rūkymas, tyčiniai padegimai, vaikų išdykavimai su ugnimi ir kitos. Siekiant numatyti gaisrų prevencines priemones, operatyviai organizuoti gaisrų gesinimo darbus, padarinių likvidavimo ir gelbėjimo darbus, šalyje yra sukurta priešgaisrinės saugos sistema.

Gaisrų gesinimo ir gelbėjimo darbų tikslas – gesinti gaisrus, gelbėti žmones, turtą, aplinką ir suteikti pagalbą nukentėjusiems.

Gaisrų gesinimas organizuojamas savivaldybių, apskričių ir valstybiniu lygiu. Už gaisrų gesinimo organizavimo priemones Kretingos rajono savivaldybės teritorijoje atsakingas Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Kretingos priešgaisrinė gelbėjimo tarnybos (toliau – Kretingos PGT) viršininkas. Jis gaisrų gesinimo priemones įgyvendina kartu su savivaldybės ugniagesių komandomis (toliau - UK) .

Kretingos rajono savivaldybės priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos sudaro (**2 priedas**):

- Kretingos PGT;
- Darbėnų UK;
- Kartenos UK;
- Baublių UK;
- Salantų UK.

Priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos pradedamos telkti Kretingos PGT gavus pranešimą apie gaisrą iš Bendrojo pagalbos centro tel. 112, kitais papildomais ir oficialiais numeriais, tiesiogiai iš žmonių ar automatinų gaisro aptikimo priemonių, signalizacijų, taip pat kitais visuomenei priimtinais būdais.

Jeigu rajone numatytų priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų neužtenka gaisrui arba gaisrams likviduoti, pajėgų sutelkimą ir jų valdymą organizuoja aukštesnio administracinio vieneto Klaipėdos APGV. Jeigu pajėgos yra sutelkiamos iš kelių apskričių, jų valdymą organizuoja PAGD prie VRM.

Gesinant gaisrus, būtina vadovautis šiomis nuostatomis:

- žmogaus gyvybės išsaugojimo ir gelbėjimo prioriteto – priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos gaisro metu pirmiausia privalo gelbėti žmogaus gyvybę;
- darbuotojo saugumo užtikrinimo – gaisro gesinimo vadovas turi organizuoti darbus, atsižvelgdamas į dirbančių apribojimų zonoje jam pavaldžių darbuotojų saugos ir sveikatos būklę. Turto gelbėjimo rizika neturi viršyti rizikos vykdančiojo gesinimo darbus gyvybei;
- minimalaus gaisro išplitimo – gaisro gesinimo vadovas turi siekti užgesinti tokio dydžio gaisrą, kurį jis pasiekė visų gaisrui likviduoti reikiamų padalinių atvykimo ir išsidėstymo metu;
- blogiausio atvejo prognozavimo – gaisro gesinimo vadovas privalo įvertinti rizikos veiksnių dinamiką, prognozuoti sudėtingiausią įvykių eigą ir, atsižvelgdamas į tai, telkti priešgaisrinės gelbėjimo pajėgas;
- operatyvaus reagavimo – priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos turi organizuoti savo darbą taip, kad pagalbos laukiantys subjektai jos sulauktų kuo greičiau ir kad gaisras būtų kuo greičiau likviduotas (užgesintas);
- kvalifikuotos pagalbos ir kvalifikuoto vadovavimo – gaisrų gesinimo darbus gali atlikti ir jiems vadovauti tik turintys atitinkamą kvalifikaciją pareigūnai;
- sąveikos – atliekamų darbų veiksmingumas užtikrinamas bendradarbiaujant su valstybės, savivaldybių ir visuomeninėmis institucijomis, ūkio subjektais ir gyventojais;
- minimalios žalos – priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos privalo imtis priemonių savo veiksmais nedidinti žalos, padaromos gaisro metu.

Gaisro gesinimui tiesiogiai vadovauja gaisro gesinimo vadovas. Gaisro gesinimo vadovo pareigas vykdo iš atvykusių į gaisravietę aukščiausias pareigas einantis valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos statutinis valstybės tarnautojas, turintis operacinio vadovavimo teisę.

Kai į gaisravietę pirmosios atvyksta kitos priešgaisrinės gelbėjimo pajėgos, iki valstybinės priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos pajėgų atvykimo gaisro gesinimui vadovauja tam įgaliotas savivaldybės ugniagesių komandos darbuotojas.

Gaisrų gesinimui miškuose vadovauja miškų urėdijos paskirti atsakingi asmenys.

Rajone veikiančių įmonių, įstaigų ir organizacijų, pavojingų objektų vadovai vadovauja gaisro gesinimui objekte iki priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų atvykimo.

Be priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų dalyvauti gaisro gesinimo darbuose sutelkiamos policijos, greitosios medicinos pagalbos, aplinkosaugos, dujų avarinės, komunalinės ir kitos tarnybos. Šių pajėgų dalyvavimo būtinumą bei užduotis gaisro gesinimo metu nustato gaisro gesinimo vadovas.

Kiekvieno sudėtingo gaisro metu gaisro gesinimo vadovas turi įvertinti, kada gaisro parametrai atitinka Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašą, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 988 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimo Nr. 241 „Dėl ekstremaliųjų įvykių kriterijų patvirtinimo” pakeitimo” (Žin., 2006, Nr.29-1004; 2009, Nr.153-6928; 2011, Nr. 107-5059) (toliau – Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašas).

Gaisrui viršijus ekstremaliojo įvykio kriterijus, gaisro gesinimo vadovas apie galimą ekstremaliąją situaciją praneša rajono savivaldybės ESK pirmininkui ar ESOC koordinatoriui.

Neatsižvelgdamas į informacijos perdavimą savivaldybės ESK ar ESOC, gaisro gesinimo vadovas tęsia vadovavimą priešgaisrinėms gelbėjimo pajėgoms iki ekstremaliojo įvykio likvidavimo ar kito gaisro gesinimo vadovo paskyrimo. Pradėjus veikti savivaldybės ESK ir ESOC, gaisro gesinimo vadovas privalo vykdyti jų nurodymus.

Be priešgaisrinių gelbėjimo pajėgų dalyvauti gaisro gesinimo darbuose sutelkiamos policijos, greitosios medicinos pagalbos, aplinkosaugos, komunalinės ir kitos tarnybos. Šių pajėgų dalyvavimo būtinumą bei užduotis gaisro gesinimo metu nustato gaisro gesinimo vadovas.

27. Potvynio padarinių likvidavimas ir gelbėjimo darbų organizavimas.

Kilus potvynio grėsmei Kretingos rajone, savivaldybė pirmoji pasirūpina, kad būtų laiku pasirengta su juo kovoti, užtikrina gyventojų perspėjimą ir informavimą ir pateikia objektyvią informaciją valdymo grandyje esančioms institucijoms bei atitinkamoms tarnyboms.

Kiekvienais metais organizuojamas savivaldybės ESK posėdis dėl pasirengimo potvyniui ir patvirtinamas pasiruošimo galimam potvyniui veiksnių planas, kuriame numatomi visų atitinkamų institucijų ir tarnybų pasirengiamieji veiksmai prieš ir potvynio atvejų. Plane numatytų priemonių įgyvendinimą koordinuoja PAGD prie VRM ir Klaipėdos APGV.

Kretingos rajono savivaldybėje labiausiai užliejamos teritorijos yra Kartenos miestelyje, Kretingos mieste, sodyba „Vienkiemis“ Padvarių kaime, Kretingos seniūnijoje. Per Kartenos seniūnijos teritoriją teka upė Minija ir jos intakas Alantas, o per Kretingos miestą ir Kretingos seniūnijos teritoriją – upė Akmena. Vandens lygiui pasiekus kritinę ribą, upės išsilieja iš krantų – užliejamos šalia esančios teritorijos, kyla grėsmė gyventojų sodyboms.

Kilus potvyniui, sutelkiamos nuolatinės parengties civilinės saugos ir gelbėjimo sistemos pajėgos ir paskiriamas gelbėjimo darbų vadovas, kuris vadovauja gelbėjimo ir potvynio padarinių šalinimo darbams ir juos koordinuoja.

28. Neplanuoto šilumos tiekimo nutraukimo vartotojams šildymo sezono metu šalinimo organizavimas.

Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams ar sutrikimai ir gedimai UAB Kretingos šilumos tinkluose gali įvykti dėl tokių priežasčių:

- speigas;
- nutraukiamas elektros energijos tiekimas įmonės katilinėms šildymo sezono metu;
- šilumos įrenginių sprogimas, gaisras, katilinių sugriuvimas ar dėl kitų priežasčių neįmanomas eksploatavimas.

Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas pagal Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr. 988 patvirtinto Ekstremalių įvykių kriterijų sąrašo 4 punkto 4.4. papunktį priskiriami ekstremaliajam įvykiui, kai šilumos energijos tiekimas nutraukiamas daugiau kaip 3 000 gyventojų arba $\frac{1}{4}$ savivaldybės teritorijos gyventojų ir ilgiau ar lygu 24 valandoms šildymo sezono metu.

UAB Kretingos šilumos tinklai atsakingi už įvykusių šilumos tiekimo sutrikimų ir (ar) gedimų šalinimą, padarinių likvidavimą ir padarytų nuostolių vartotojams atlyginimą. Visi situacijos valdymo ir organizavimo veiksmai yra numatyti UAB Kretingos šilumos tinklų Ekstremaliųjų situacijų valdymo plane.

UAB Kretingos šilumos tinklų vadovas nedelsdamas perduoda savivaldybės ESK pirmininkui (telefonu ar kitomis ryšio priemonėmis) informaciją apie ekstremalų įvykį, kurioje nurodo:

- kas, kada ir kur įvyko (susidarė situacija);
- trumpas situacijos (įvykio) apibūdinimas;
- kokių imtasi pirminių veiksmų, kas padaryta padėčiai pagerinti arba pasiūlymai sprendimams priimti;
- rizikos (pavojaus) šaltinis, pirminiai rizikos (pavojaus) duomenys;
- gelbėjimo darbų vadovo pareigos, vardas, pavardė, fiksuoto ryšio ir mobiliojo telefono numeriai.

UAB Kretingos šilumos tinklai yra numatę šilumos avarių likvidavimo veiksmų planą, kuriuo vadovaujasi, įvykus avarijai.

Savivaldybės ESK organizuoja posėdį dėl pasirengimo šaltajam periodui, kuriame svarstoma šilumos tiekimo įmonės pasirengimo būklė ir veiksmai šildymo sezono metu.

29. Uragano padarinių šalinimo organizavimas.

Apie galimą katastrofinį meteorologinį reiškinį – uraganą, informaciją pateikia Hidrometeorologinė tarnyba prie Aplinkos apsaugos ministerijos. Pranešimai pateikiami per Lietuvos radiją ir televiziją, informuojamas PAGD prie VRM. Klaipėdos APGV informuoja savivaldybės administracijos direktorių, ESK pirmininką. Savivaldybė praneša žemesnės pakopos valdymo grandims: seniūnijoms, įmonėms, organizacijoms ir gyventojams.

Gavus pranešimą iš Klaipėdos APGV arba per radiją, televiziją, savivaldybės administracijos direktorius sukviečia savivaldybės ESK, o prireikus – savivaldybės ESOC arba atskiras grupes ar narius.

Savivaldybė, gavusi perspėjimą apie numatomą katastrofinį meteorologinį reiškinį, pasirengia apsisaugojimui nuo jo, o šiam reiškiniui praėjus, organizuoja padarinių šalinimą ir vadovauja šiems darbams. Įvertinami padariniai ir pateikiamas pranešimas Klaipėdos APGV pagal

nustatytas formas. Gelbėjimo ir kitus neatidėliotinus darbus organizuoja įmonių vadovai ir seniūnijų seniūnai savo teritorijose. Prireikus kreipiasi į savivaldybės ESOC dėl pagalbos suteikimo žmonėmis ir technika. Pagalbiniam darbams atlikti pasitelkiami statybos ir remonto bei kitų organizacijų darbuotojai.

Šiam reiškiniui praėjus, ne vėliau kaip per 3 dienas, duomenis apie katastrofinį meteorologinio reiškinių pobūdį, išplitimo zonas, padarytą žalą, taip pat apie pajėgas, pasitelktas padariniams likviduoti, rajono savivaldybė pateikia PAGD prie VRM ir Klaipėdos APGV.

30. Pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.

Pavojingos ar ypač pavojingos užkrečiamos ligos gali būti perduodamos vieno žmogaus kitam, palaikant kontaktą per įvairius daiktus, indus, knygas ir kitus bendro naudojimo daiktus. Be to, didelę reikšmę atsirasti epidemijoms turi vabzdžiai, erkės, graužikai, kurie yra infekcijos šaltiniai arba jos platintojai. Yra žinoma, kad maru užkrečia blusos, cholera, vidurių šiltinė, dizenterija – musės, dėmėtąja šiltine – utėlės, encefalitu – uodai ir erkės, tuliaremija – uodai, erkės, sparvos. Kai kurių infekcinių ligų nešiotojai ir platintojai yra graužikai – pelės, žiurkės, starai, švilpikai, šokliai ir kt. Stambieji naminiai gyvuliai – arkliai, asilai – taip pat gali užkrėsti žmogų ir kitus gyvulius juodlige, arkliniu encefalomielitu, įnosėmis.

Rajono savivaldybės Sveikatos apsaugos skyrius, vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu (Žin., 1996, Nr. 104-2363; 2001, Nr. 112-4069; 2010, Nr. 51-2478) ir vykdydamas Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministro išleistus įsakymus ir atsižvelgdamas į pavojingų ar ypač pavojingų užkrečiamųjų ligų kriterijus, ruošia Kretingos rajono savivaldybės ypač pavojingų užkrečiamų ligų apsaugos priemonių ir Pasirengimo gripo pandemijai planus, kuriuose numatyti asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų, susijusių savivaldybės institucijų veiksmai ir priemonės pavojingų ar ypač pavojingų ligų ir gripo pandemijos atvejais.

31. Savivaldybės administracijos bei savivaldybės teritorijoje esančių valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų veiksmai likviduojant ekstremaliuosius įvykius ar ekstremaliąsias situacijas:

31.1. Savivaldybės ESK, įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- gaunamas pranešimas apie ekstremalųjį įvykį ar situaciją;
- informuojamas rajono savivaldybės administracijos direktorius, ESK pirmininkas;
- nustatomas ekstremaliosios situacijos mastas;
- sprendimą dėl ESK posėdžio sušaukimo priima savivaldybės administracijos direktorius, ESK pirmininkas;
- gavę signalą, ESK nariai privalo atvykti į posėdį darbo metu nedelsdami, o nedarbo metu, poilsio ir švenčių dienomis – kaip galima greičiau;
- atsižvelgdamas į ekstremaliojo įvykio ar situacijos mastą, gelbėjimo darbų apimtį, ESK pirmininkas priima sprendimą dėl savivaldybės ESOC sušaukimo ir jo darbo organizavimo;
- koordinuoja padarinių likvidavimo ir gelbėjimo darbų vykdymo eigą;
- priima sprendimą dėl gyventojų evakavimo ir jį organizuoja.

31.2 Savivaldybės ESOC vykdomos funkcijos ir veiksmai:

- įgyvendina ekstremaliųjų situacijų komisijos sprendimus ekstremaliųjų situacijų prevencijos klausimais;
- pagal kompetenciją renka, analizuoja ir vertina duomenis ir informaciją apie įvykį, ekstremalųjį įvykį, gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją, prognozuoja jų eigą ir mastą, numato civilinės saugos priemones ir gelbėjimo veiksmus;
- teisės aktų nustatyta tvarka organizuoja gyventojų, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų ir ūkio subjektų perspėjimą ir informavimą apie įvykį, ekstremalųjį įvykį ar ekstremaliąją situaciją, galimus padarinius, jų šalinimo priemones ir apsaugojimo nuo ekstremaliosios situacijos būdus;
- keičiasi informacija su kitų institucijų operacijų centrais, analizuodamas, vertindamas įvykio, ekstremaliojo įvykio ar ekstremaliosios situacijos eigą;
- organizuoja ir koordinuoja civilinės saugos sistemos pajėgų telkimą įvykių, ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų likvidavimo, padarinių šalinimo, gyventojų ir turto gelbėjimo metu;

- organizuoja ir koordinuoja materialinių išteklių, kurie teisės aktų nustatyta tvarka gali būti panaudoti įvykiui, ekstremaliajam įvykiui ar ekstremaliajai situacijai likviduoti, padariniams šalinti, valstybės ir savivaldybių institucijų ir įstaigų, kitų įstaigų, ūkio subjektų veiklai palaikyti ar atkurti, telkimą šiems tikslams pasiekti;

- pagal kompetenciją koordinuoja civilinės saugos sistemos subjektų veiksmus įvykių, ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu;

- teikia savivaldybės ESK pasiūlymus dėl reikiamų civilinės saugos sistemos pajėgų, racionalaus ir veiksmingo Lietuvos Respublikos Vyriausybės ir kitų institucijų skirtų finansinių ir kitų materialinių išteklių panaudojimo ekstremaliosios situacijos padariniams šalinti;

- teisės aktų nustatyta tvarka informuoja tarptautinės pagalbos ir kaimyninių valstybių koordinavimo centrus apie gresiančią ar susidariusią ekstremaliąją situaciją;

- atlieka kitas teisės aktų nustatytas su civilinės saugos sistemos uždavinių įgyvendinimu susijusias funkcijas.

31.3. Klaipėdos apskrities priešgaisrinės gelbėjimo valdybos Kretingos priešgaisrinės gelbėjimo tarnybos (toliau – Kretingos PGT), įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- stebi judėjimo maršrutus, vietos žvalgybos darbą ir radiacijos lygį;

- gesina gaisrus;

- atlieka gelbėjimo darbus ant vandens ir po vandeniu;

- gelbėja nukentėjusiuosius transporto įvykiuose;

- lokalizuoja ir slopina cheminius bei radiacinius incidentus;

- vykdo nukentėjusiųjų paiešką ir gelbėjimą iš apgriautų ir degančių pastatų, nukritusių orlaivių, apsemtų, užterštų dujomis ir dūmais patalpų bei griuvėsių;

- įstatymo nustatyta tvarka teikia nukentėjusiems pirmąją medicinos pagalbą;

- organizuoja skubų žmonių iškeldinimą iš ekstremalaus įvykio židinio;

- įspėja pavaldžias ir kitas tarnybas apie nelaimę;

- organizuoja avarijų, katastrofų bei stichinių nelaimių padarinių likvidavimą, koordinuoja žinybinių gelbėjimo padalinių bei kitų tarnybų veiksmus avarijos vietoje;

- dalyvauja savivaldybės ESOC veikloje;

- bendradarbiauja su rajono savivaldos institucijomis, organizuojant ir vykdant gelbėjimo darbus;

- telkia papildomas gelbėjimo pajėgas;

- dalyvauja savivaldybės ESK veikloje.

31.4. Klaipėdos apskrities vyriausiojo policijos komisariato Kretingos rajono policijos komisariato (toliau – Kretingos rajono PK), įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- informuoja valstybinius organus, visuomenines organizacijas, piliečius apie katastrofas, avarijas ir kitas ypatingas situacijas, kurios kelia pavojų žmonių saugumui;

- gelbsti žmones ir turtą, imasi kitų saugumo priemonių gaivalinių nelaimių, katastrofų, stambių avarijų ir kitais ypatingais atvejais;

- užtikrina nelaimės zonos apsaugą ir neleidžia be atskiro leidimo į šią zoną žmonių ir transporto;

- reguliuoja eismą nelaimės rajone ir jo prieigose, įrengia transporto kontrolės punktus, reguliavimo postus maršrutuose gyventojų evakuacijos metu;

- identifikuoja žuvusiuosius, apdoroja informaciją apie aukas bei organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos;

- vadovauja sprogimo, pranešimo apie rastą sprogmenį ar grasinimą susprogdinti tyrimui, koordinuoja veiksmus su kitomis institucijomis, jei yra pavojus žmonėms, organizuoja ir vadovauja evakuacijai, parenka evakuotiems asmenims saugią buvimo vietą;

- suteikia pirmąją pagalbą sužeistiesiems, nustato nukentėjusiųjų tapatybę;

- teikia informaciją rajono savivaldybės ESVC apie paieškos ir gelbėjimo darbų eigą, naudojamas pajėgas, techniką bei įrangą, nelaimės išplėtimo mastą bei padarytą žalą, žmonių aukas;

- imasi priemonių panikai ir masiniams neramumams išvengti;

- saugo teritorijų, kurioms yra taikomas karantino režimas, ribas ir palaiko viešąją tvarką;
- dalyvauja tiriant avarių priežastis;
- dalyvauja savivaldybės ESK veikloje.

31.5. VšĮ Kretingos pirminės sveikatos priežiūros centro (toliau – Kretingos PSPC) Greitosios medicinos pagalbos tarnybos (toliau – GMP tarnyba), įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai (15 priedas):

- informuoja kitas tarnybas apie įvykį;
- informuoja artimiausias stacionarines asmens sveikatos priežiūros įstaigas apie nukentėjusiuosius ir juos transportuoja į šias įstaigas;
- aprūpina į ekstremalaus įvykio židinių išvykstančias pajėgas individualiomis apsaugos priemonėmis;
- užtikrina būtinąsias medicinos pagalbos teikimą evakuotų gyventojų priėmimo vietose;
- teikia pirmąją medicinos pagalbą ir nustato medicinos pagalbos teikimo tvarką ekstremaliosios situacijos židinyje;
- rūšiuoja ir registruoja nukentėjusiuosius;
- telkia papildomas pajėgas;

31.6. Kitų pirminės sveikatos priežiūros įstaigų veiksmai (15 priedas):

- užtikrina būtinąsias medicinos pagalbos teikimą evakuotų gyventojų priėmimo vietose;
- teikia informaciją savivaldybės ESOC apie žuvusiuosius bei nukentėjusiųjų skaičių bei jų evakavimo eigą;
- užtikrina savo darbuotojų, dalyvaujančių gelbėjimo darbuose, sveikatą ir saugumą.

31.7. VšĮ Kretingos ligoninės, įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- organizuoja ligoninės lovų skaičiaus išplėtimą;
- išskviečia reikalingą personalą;
- formuoja gydytojų brigadas;
- paruošia operacines;
- informuoja kitas gydymo įstaigas dėl numatomo nukentėjusiųjų srauto;
- prireikus kviečia papildomas pajėgas;
- palaiko nuolatinį ryšį su aukštesnio lygio valdymo organais, savivaldybės ESK bei kitomis tarnybomis;
- rengia rekomendacijas, teikia pasiūlymus, kaip apsaugoti žmonių sveikatą ir gyvybę likviduojant ekstremaliasias situacijas ir jų padarinius.

31.8. Kretingos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos, įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- nagrinėja gyvulių ir kitų gyvūnų užkrečiamųjų ligų atsiradimo priežastis, numato priešepizootines priemones ir organizuoja jų vykdymą;
- kartu su sveikatos apsaugos tarnybomis likviduoja žmonėms ir gyvuliams pavojingų užkrečiamųjų ligų židinius ir keičiasi informacija;
- įvertina epizootinę situaciją ir duoda gyvulių savininkams privalomus nurodymus įgyvendinti gyvulių, kitų gyvūnų užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir jų likvidavimo, deratizacijos, dezinfekcijos bei ūkinės priemonės;
- duoda privalomus nurodymus fiziniams ir juridiniams asmenims bei įmonėms, neturinčioms juridinio asmens teisių, besiverčiantiems gyvulių auginimu, gyvulinių produktų ir žaliavų perdirbimu, sandėliavimu, transportavimu ar prekyba, vykdyti Lietuvos Respublikos valstybinės maisto ir veterinarijos tarnybos nustatytus reikalavimus, kad neplistų gyvulių ligos ir gaminami gyvuliniai produktai nebūtų kenksmingi žmonių sveikatai;
- nustačius užkrečiamąją ar įtarus labai pavojingą gyvulių, kitų gyvūnų ligą, pateikia visoms rajono savivaldybės įmonėms, organizacijoms, ūkininkams ir piliečiams privalomas vykdyti gyvulių

skerdimo ar sunaikinimo, gyvulinių produktų, žaliavos nukenksminimo, perdirbimo arba utilizavimo sąlygas;

- kreipiasi į rajono savivaldybės ESK dėl papildomų apsaugos priemonių įvedimo;
- dalyvauja rajono savivaldybės ESK veikloje.

31.9. Klaipėdos visuomenės sveikatos centro Kretingos skyriaus (toliau – Klaipėdos VSC Kretingos skyrius), įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- bendradarbiauja su kitomis tarnybomis, užkertant kelią ekstremaliosioms situacijoms bei likviduojant jų padarinius;
- pagal kompetenciją dalyvauja ekstremaliųjų sveikatai situacijų valdyme, organizuoja ir vykdo pasirengimo ekstremaliųjų sveikatai situacijų planavimą bei dalyvauja organizuojamose savivaldybės lygio civilinės saugos pratybose;
- registruoja diagnozuotus žmonių užkrečiamųjų ligų susirgimus bei jų sukėlėjus;
- atlieka žmonių užkrečiamųjų ligų epidemiologinę priežiūrą, analizę ir prognozę;
- organizuoja ir vykdo užkrečiamųjų ligų židinių ir protrūkių ištyrimą, dalyvauja lokalizuojant, likviduojant židinius ir protrūkius;
- teikia metodinę ir konsultacinę pagalbą kitoms tarnyboms, atliekančioms likvidacijos darbus cheminio ar biologinio užteršimo židiniuose;
- dalyvauja vertinant teritorijos užteršimo cheminėmis ar biologinėmis medžiagomis lygį, teikia pasiūlymus, kaip apsaugoti gyventojus ir moko apsisaugoti juos pačius;
- palaiko pastovų ryšį su aukštesnio lygio valdymo organais, savivaldybės ESK bei kitomis tarnybomis;
- rengia rekomendacijas ir rajono savivaldybės institucijoms teikia pasiūlymus, kaip apsaugoti žmonių sveikatą ir gyvybę, likviduojant ekstremalias situacijas ir jų padarinius;
- nuolat renka žinias apie situacijos kitimą ir apie tai informuoja savivaldybės administracijos Civilinės saugos ir mobilizacijos skyrių bei kitas tarnybas;
- dalyvauja savivaldybės ESK veikloje.

31.10. Klaipėdos regiono aplinkos apsaugos departamento Kretingos rajono agentūros (toliau – Klaipėdos RAAD Kretingos rajono agentūra), įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- vykdo žemės, žemės gelmių, paviršinių ir požeminių vandenių, atmosferos oro, kraštovaizdžio, augalijos bei kitų gamtos išteklių naudojimo, atkūrimo ir apsaugos valstybinę kontrolę;
- kontroliuoja, kaip rajono savivaldos institucijos, įmonės, įstaigos, organizacijos, kariniai daliniai, užsienio juridiniai ir fiziniai asmenys vykdo nustatytus aplinkos apsaugos ir gamtos išteklių naudojimo reikalavimus, normatyvus, standartus, taisykles ir kitus aplinkos apsaugos bei išteklių naudojimo reikalavimus;
- teikia išvadas regiono aplinkos apsaugos departamentui dėl ūkinės veiklos objektų statybos, plėtimo, rekonstravimo bei techninio pertvarkymo projektų derinimo;
- dalyvauja bendrose komisijose priimant naudoti ūkinės ir kitokios veiklos objektus bei kitus statinius ir teikia išvadas regiono aplinkos apsaugos departamentui dėl pažymų, ar objektai ir statiniai atitinka aplinkosaugos reikalavimus;
- nustatyta tvarka teikia regiono aplinkos apsaugos departamentui pasiūlymus dėl gamtos išteklių naudojimo išdavimo;
- rengia dokumentus dėl ieškinių aplinkai padarytos žalos atlyginimo ir kitų įstatymais numatytų ekonominių sankcijų taikymo, kontroliuoja ieškinių ir kitų ekonominių sankcijų išieškojimą iš pažeidėjų;
- registruoja nustatytus aplinkos apsaugos administracinius pažeidimus, tvarko pažeidimų bylas, užtikrina priimtų nutarimų vykdymą, skirtų administracinių baudų išieškojimą;
- organizuoja neetatinių aplinkos apsaugos inspektorių darbą;
- pagal nustatytus reikalavimus kontroliuoja aplinkos apsaugos bei gamtos išteklių naudojimo apskaitą, apibendrina apskaitos duomenis, tikrina mokesčių už gamtos išteklius ir taršą mokėjimo teisingumą;

- informuoja visuomenę apie aplinkos būklę, dalyvauja ekologinio švietimo veikloje;
- pagal rajono savivaldybės gamtos apsaugos fondo nuostatų reikalavimus vykdo rajono savivaldybės gamtos apsaugos fondų lėšų panaudojimo kontrolę;
- dalyvauja rengiant tikslingas aplinkos apsaugos ir racionalaus gamtos išteklių naudojimo programas Kretingos rajono savivaldybėje, pagal kompetenciją kontroliuoja jų įgyvendinimą;
- vykdo kitas įstatymų, nutarimų, įsakymų bei kitų teisės aktų nustatytas funkcijas;
- dalyvauja savivaldybės ESK veikloje.

31.11. VĮ „Klaipėdos regiono keliai“ Kretingos kelių tarnybos, įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- vadovaujasi Lietuvos Respublikos įstatymais, Susisiekimo ministerijos bei Kelių direkcijos ir regiono įsakymais;
- prižiūri rajone esančius magistralinius, krašto ir rajoninius kelius, užtikrina normalų eismą keliais visais metų laikais;
- nepertraukiamam ir stabiliam įmonės pajėgų valdymui užtikrinti, gelbėjimo ir ekstremaliųjų situacijų padarinių šalinimo darbams organizuoti, kelių tarnyboje sudaryta ekstremaliųjų situacijų valdymo grupė;
- atsako už pajėgų valdymą ir racionalų materialinių išteklių panaudojimą, nustato uždavinių ir užduočių vykdymo tvarką, išsiaiškina, kokia susidarė ekstremalioji situacija arba kokio ekstremaliojo įvykio galima sulaukti;
- ekstremaliųjų situacijų atveju sprendimą panaudoti įmonės pajėgas priima įstaigos vadovas;
- prižiūri kelių dangas, pakelių statinius, kelio ženklus, šalina kitus kelių defektus.
- siaučiant stichijoms – pūgoms, lijdroms, liūtims, organizuoja nuolatinį budėjimą. Operatyviai šalina ant kelio užverstus medžius, užtaiso išplovimus, taiso duobes, atstato kelio ženklus, statinius;
- susidarius didesnei ekstremaliajai situacijai, dėl padarinių likvidavimo informuoja savivaldybės ESK ir aukštesnes organizacijas.

31.12. AB LESTO Kretingos skyriaus, įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- teikia informaciją apie elektros energijos nutrūkimus, gedimus ir jų lokalizavimą;
- operatyviai šalina gedimus, kiek tai leidžia aplinkybės;
- esant poreikiui, siekiant kuo operatyviau atstatyti vartotojams elektros energiją, pasitelkia papildomas pajėgas gedimų šalinimui (laisvadieniuose ar atostogose esantys darbuotojai, rangovinės organizacijos, gretimų LESTO skyrių darbuotojai),
- pagal sutartyje numatytas sąlygas užtikrina rajono (miesto) teritorijoje elektros energijos tiekimą gyventojams ir kitiems ūkio subjektams (įmonėms, įstaigoms ir organizacijoms);
- vykdo 0,4-10 kV įtampos elektros įrenginių eksploatavimą, priežiūrą, remontą ir gedimų šalinimą;
- vykdo priskirto turto ir materialinių vertybių priežiūrą;
- sudaro su vartotojais sutartis;
- vykdo elektros energijos apskaitos įrenginių priežiūrą;
- administruoja atsiskaitymus už elektros energiją su vartotojais;
- dalyvauja savivaldybės ESK veikloje.

31.13. UAB Kretingos šilumos tinklų, įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- informuoja gyventojus apie šilumos tiekimo sutrikimus ar gedimus;
- užtikrina Kretingos miesto ir rajono šilumos vartotojų aprūpinimą centralizuotai tiekiamą šilumą, garu ir karštu vandeniu;
- užtikrina tiekiamos energijos kokybę pagal galiojančius norminius dokumentus bei jos tiekimo nepertraukiamumą;
- užtikrina energetikos objektų saugų eksploatavimą;
- planuoja ir vykdo energetikos objektų statybą, remontą, plėtimą ir modernizaciją;
- numato prevencines priemones ir darbuotojų parengiamuosius veiksmus dėl ekstremaliųjų situacijų likvidavimo šildymo sezono metu;
- dalyvauja savivaldybės ESK veikloje.

31.14. UAB „Kretingos vandenys”, įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai, funkcijos ir veiksmai:

- gyventojų informavimas dėl vandens tiekimo sutrikimų ar gedimų;
- vandens ėmimas ir valymas;
- vandens tiekimas pramonės įmonėms;
- vandens tiekimas gyventojams;
- skystųjų atliekų, nuotekų šalinimas ir apdorojimas;
- vandens nuotekų ir kanalizacijos sistemų priežiūra;
- dalyvavimas savivaldybės ESK veikloje.

32. Savivaldybės administracijos ir jos struktūrinių padalinių veiklos tęstinumo užtikrinimas gresiant ar susidarius ekstremaliosioms situacijoms. Paskelbus Savivaldybės administracijos ir jos struktūrinių padalinių darbuotojų evakavimą ar skubą iškeldinimą, bus numatomos alternatyvios darbo vietos, kurios suskirstytos tokiu principu:

- mero institucijai ir administracijos vadovams;
- Civilinės saugos ir mobilizacijos skyriui;
- Švietimo skyriui;
- administracijos likusiems struktūriniams padaliniams ir vyr. specialistams, neįeinantiems į struktūrinių padalinių sudėtį.

Už alternatyvių darbo vietų numatymą ir savivaldybės darbuotojų evakavimo organizavimą atsakingas Civilinės saugos ir mobilizacijos skyrius.

33. Materialinių išteklių telkimas ekstremaliųjų situacijų atvejais ir jų panaudojimas.

Susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, savivaldybės ESOC pradeda telkti savivaldybės teritorijoje esančių įstaigų, ūkio subjektų turimus materialinius išteklius ir koordinuoja visą teikiamą pagalbą.

Savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijos vadovui nustačius, kiek ir kokių papildomų materialinių išteklių reikia gelbėjimo, paieškos ir neatidėliotiniams darbams atlikti, ekstremaliajai situacijai likviduoti ir jos padariniams šalinti, įstaigos ir ūkio subjektai, su kuriais iš anksto sudarytos materialinių išteklių teikimo sutartys, savivaldybės administracijos direktoriui pateikus žodinį (vėliau raštišką) prašymą, teikia materialinius išteklius gelbėjimo darbų vadovui arba ekstremaliosios situacijos operacijų vadovui į savivaldybės administracijos direktoriaus nurodytą vietą.

Neatidėliotinais atvejais, kai kyla didelis pavojus gyventojų gyvybei, sveikatai, turtui ar aplinkai, savivaldybės administracijos direktoriaus rašytiniu reikalavimu turimus materialinius išteklius telkia visi ūkio subjektai ir kitos įstaigos.

Likviduojant ekstremaliąją situaciją ir jos padarinius, materialiniai ištekliai pirmiausia bus telkiami tų įmonių, su kuriomis savivaldybė yra sudarę materialinių išteklių teikimo sutartis (8 priedas).

Ekstremaliųjų situacijų atvejais ūkio subjektai, teikiantys elektroninių ryšių paslaugas, turi suteikti civilinės saugos sistemos subjektams pirmenybę naudotis elektroninių ryšių tinklais ir gauti kitas elektroninių ryšių paslaugas, būtinas ekstremaliųjų situacijų valdymo ryšių sistemos tinkamam funkcionavimui užtikrinti.

Kai ekstremaliosios situacijos ir jos padarinių likvidavimui savivaldybėje materialinių išteklių nepakanka, savivaldybės administracijos direktorius prašo gretimų savivaldybių pagalbos (7 priedas).

Ekstremaliųjų situacijų atvejais iš ūkio subjektų ir kitų įstaigų gautų, sunaudotų ar sužalotų materialinių išteklių apskaitos ir kompensavimo už jų teikimą procedūras reglamentuoja Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-07-21 nutarimu Nr. 1107 patvirtintas Materialinių išteklių teikimo ir kompensavimo už jų teikimą tvarkos aprašas (Žin., 2010, Nr. 90-4765).

Kai išnaudojamos visos civilinės saugos sistemos pajėgų panaudojimo galimybės likviduojant savivaldybės lygio ekstremaliąją situaciją ir šalinant jos padarinius, vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2010-05-04 nutarimu Nr. 512 patvirtintu Privalomųjų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašu (Žin., 2010, Nr. 54-2652), gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami atlikti privalomųjų darbų.

34. Sanitarinio švarinimo organizavimas, jo atlikimo vietos, būtinos priemonės ir materialiniai ištekliai.

Sanitarinis švarinimas (kenksmingumo pašalinimas) – taršos sumažinimas ar pašalinimas nuo nukentėjusiųjų kūno, aprangos iki nepavojingo žmogui ar aplinkai lygio.

Sanitarinį švarinimą sudaro:

- pirminis sanitarinis švarinimas;
- galutinis sanitarinis švarinimas.

34.1. Pirminis sanitarinis švarinimas – pradinis neatidėliotinas sanitarinis švarinimas „šiltojoje“ zonoje, kuris, įtarus taršą, yra atliekamas nukentėjusiesiems, siekiant sumažinti pavojingų medžiagų kenksmingumą. Pirminis sanitarinis švarinimas atliekamas prie „šiltosios“ zonos išorinio perimetro ribos. Jis atliekamas priešvėjinėje pusėje ne arčiau kaip 25 m nuo incidento vietos. Pirminiam sanitariniam švarinimui atlikti gali būti naudojami mobilieji sanitarinio švarinimo punktai ir kitos paprasčiausios priemonės, padedančios skubiai nuo nukentėjusiojo paviršinių kūno vietų pašalinti teršalus, suteikti būtiną medicinos pagalbą iki jo išgabenimo iš užterštos teritorijos į priėmimo ar tarpinį evakavimo punktą, kur bus atliekamas galutinis sanitarinis švarinimas:

- ant žemės gali būti patiesiamas storesnės polietileninės plėvelės, brezento ar kitos neperšlampamos medžiagos gabalas (mažiausiai 10 m²);
- vienoje pusėje sustatomi indai su švairiu vandeniu ir plovimo tirpalais;
- toje pačioje pusėje („nešvariojoje“) sustatomos tuščios talpyklos, vonelės užterštam vandeniui surinkti, paruošiami polietilininiai dvigubi maišai užterštiems drabužiams sudėti;
- „nešvariojoje“ pusėje nukentėjusieji plauna rankas, atviras kūno vietas vandeniu ir muilu, dezinfekuojančiais tirpalais, nuodingų medžiagų kenksmingumą pašalinančiais skysčiais, užteršti drabužiai sudedami į specialius maišus;
- kitoje „švariojoje“ pusėje nukentėjusieji apvelkami sausais, neužterštais drabužiais, apsiaučiami apsiaustais, jei reikia, suteikiama pirmoji medicininė pagalba;
- prieš išgabenimą iš įvykio vietos suskirstomi pagal pažeidimų sunkumą ir priimamas sprendimas dėl galutinio sanitarinio švarinimo.

34. 2. Pirminiam sanitariniam švarinimui naudojamos šios priemonės:

- bentonito milteliai;
- silikagelio milteliai;
- 10% amoniako tirpalas;
- 2% sodos tirpalas;
- 2% boro rūgšties tirpalas;
- silpnas kalio permanganato tirpalas;
- 2% chloramino ar 0,5% kalcio hipochlorito tirpalas;
- 3% vandenilio peroksido tirpalas;
- 70% spiritinis tirpalas;
- vanduo ir muilas.

34.3. Galutinis sanitarinis švarinimas – galutinis taršos pašalinimas nuo nukentėjusiųjų atliekamas sanitarinio švarinimo punktuose, kurie gali būti įrengiami tarpiniuose gyventojų evakavimo punktuose arba pritaikant komunalinės-buitinės paskirties pastatus: įmonių, įstaigų sanitarines buitines patalpas, kuriose tilptų ne mažiau 10 žmonių, pirtis, baseinus.

Galutinio sanitarinio švarinimo punkte išskiriamos trys zonos:

- „nešvarioji“ - nusirengimo;
- sanitarinio švarinimo - prausimosi;
- „švarioji“ - apsirengimo.

34.4. Sanitarinio švarinimo punkte turi būti:

- vandentiekis, kanalizacija, vėdinimas, šildymo sistema, elektra;
- pakankamai žmonėms švarinimo priemonių – muilo, šampūno, kempinių, žirklių, plaukų skutimosi mašinėlių, medvilninių ir popierinių nosinių, rankšluosčių ir paklodžių, apatinių ir viršutinių drabužių bei avalynės;
- jodo preparatų atsargų;

- specialios taros (konteinerių, plastikinių ar guminių maišų ir kt.) ir radiacinio pavojaus ženklų užterštiems daiktams, drabužiams sudėti ir ženklinti;
- punktas turi būti aprūpintas keleiviniu transportu, taip pat specialiu transportu užterštiems daiktams į sanitarinio švarinimo ar utilizavimo vietą išvežti;
- „nešvariosios“ zonos ir žmonių prausimosi zonos patalpų grindys, baldai, kita įranga turi būti iš lengvai švarinamų, drėgmę nesugeriausių medžiagų (keramikinių plytelių, linoleumo, plastiko ir kt.) arba uždengiama polietileno plėvele. Sienų danga taip pat turi būti atspari drėgmei, lengvai valoma;

34.5. Sanitarinio švarinimo punkto personalo uždaviniai:

- priimti ir registruoti iš užterštos zonos atvežtus asmenis;
- nustatyti asmenų, drabužių, daiktų užterštumą;
- švarinti žmones ir kontroliuoti sanitarinio švarinimo efektyvumą;
- įvertinti viso kūno ir atskirų organų užterštumo laipsnį;
- surinkti užterštus drabužius ir asmeninius daiktus, juos nukenksminti arba utilizuoti;
- prireikus spręsti nukentėjusiųjų dispanserinio stebėjimo ar stacionarinio patikrinimo klausimus;
- kiekvienam asmeniui išduoti švarinimo asmens anketą, taip pat pažymą apie konfiskuotus užterštus dokumentus, pinigus, asmens daiktus;
- aiškinti apie jonizuojančiosios spinduliuotės ar kitų pavojingų medžiagų poveikį sveikatai ir apsaugos priemones.

Minimalus sanitarinio švarinimo punkto personalo skaičius – 3 žmonės, turintys atitinkamą kvalifikaciją. Gali būti ir pagalbiniai darbuotojai. Atsižvelgiant į avarijos mastą ir gyventojų priėmimo skaičių, punkte gali dirbti kelios personalo grupės. Gyventojų sveikatos būklę turi įvertinti medicinos darbuotojas.

Pirminio reagavimo ir sanitarinių švarinimo punktų personalas turi būti apsirūpinęs asmeninės apsaugos priemonėmis (kombinezonais, kvėpavimo takų apsaugos priemonėmis, priešnuodžiais ir kt.) ir plovimo priemonėmis (muilas, soda), neutralizavimo priemonėmis (3% vandenilio peroksidas, silpnas kalio permanganato tirpalas, 70% spirito tirpalas ir kt.). Kokios priemonės bus naudojamos asmenų sanitariniam švarinimui, priklauso nuo to, kokių pavojingų cheminių, biologinių ar radioaktyviųjų medžiagų kenksmingumas bus šalinamas.

Visos rajono asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigos, liginės turi būti pasirėngusios įvertinti nukentėjusiųjų po sanitarinio švarinimo būklę ir nustatyti, ar reikalingas jiems tolesnis gydymas.

VII. PAGALBOS TEIKIMO NUKENTĖJUSIEMS GYVENTOJAMS EKSTREMALIŲJŲ ĮVYKIŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ METU ORGANIZAVIMAS

35. Medicininės, socialinės, psichologinės pagalbos, švietimo ir kitų būtinausių paslaugų teikimas. Ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais Savivaldybės administracijos direktorius pagal kompetenciją organizuoja medicininės, socialinės, psichologinės ir kitos pagalbos, švietimo ir kitų būtinausių paslaugų teikimą.

35.1. Medicininės pagalbos teikimas.

Susidarius Savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, visos savivaldybėje esančios visuomenės ir asmens sveikatos priežiūros įstaigos teisės aktų nustatyta tvarka teikia medicininę ir kitą pagalbą nukentėjusiesiems ir evakuotiems gyventojams. Savivaldybės gydytojas – Sveikatos apsaugos skyriaus vedėjas – ekstremaliųjų situacijų atvejais koordinuoja savivaldybės sveikatos priežiūros įstaigų veiklą, kuri yra numatyta kiekvienos iš šių įstaigų ekstremaliųjų situacijų valdymo planuose.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ir (ar) situacijai, Kretingos pirminės sveikatos priežiūros centro Greitosios medicinos pagalbos tarnybos (**2 priedas**) budėtojas, užregistravęs įvykį, informuoja VŠĮ Kretūnų PSPC vadovą, išsiunčia brigadą (brigadas) į įvykio vietą ir informuoja kitas tarnybas. Greitosios medicinos pagalbos ekipažai įvykio vietoje dirba pagal savo įstaigos pagalbos teikimo tvarką ekstremaliųjų situacijų metu ekstremaliosios situacijos židinyje ar už židinio. Teikiant pagalbą ekstremaliosios situacijos židinyje, numatoma pagalbos teikimo vieta.

Teikiant pagalbą už židinio ribų, įkuriama pirmosios pagalbos teikimo vieta, kur rūšiuojami sužeistieji, jie registruojami ir, atsižvelgiant į sužeidimo rūšį, pobūdį, gabenami į stacionarias gydymo įstaigas.

Nepakankant pajėgų vykdyti užduotis, teikiamos papildomos medicinos pajėgos iš kitų savivaldybėje esančių pirminės asmens ir visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų (**15 priedas**).

Stacionari medicinos pagalba teikiama Kretingos rajono ligoninėse (**16 priedas**). Ligoninės veikia pagal savo ekstremaliųjų situacijų valdymo planus. Esant nepakankamam specialistų kiekiui, papildomos pajėgos telkiamos iš rajono pirminių asmens sveikatos priežiūros įstaigų. Papildomai gydymui reikalingi vaistai ir kitos priemonės bus tiekiami iš rajone esančių vaistinių (**17 priedas**).

Informacija apie nukentėjusius (skaičius, sveikatos būklė, kur sužeistieji gabenami ir kt.) Savivaldybės gydytojas teikia Savivaldybės ESK. Ligoninių Priėmimo skyriai nepriklausomai nuo pavaldumo informuoja Savivaldybės gydytoją, o jis – Savivaldybės ESK.

Klaipėdos visuomenės sveikatos centro Kretingos skyrius (**15 priedas**), vadovaudamasis Lietuvos Respublikos žmonių užkrečiamųjų ligų profilaktikos ir kontrolės įstatymu (Žin., 1996, Nr. 104-2363; 2001, Nr.112-4069), Lietuvos Respublikos radiacinės saugos įstatymu (Žin., 1999, Nr.11-239; 2010, Nr.119-6043), atlieka funkcijas, susijusias su užkrečiamųjų ligų nustatymu, užkrėstų teritorijų ar karantino skelbimu ir (ar) atšaukimu, teikia rekomendacijas apie profilaktines priemones ir apsisaugojimo būdus.

Ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais priešgaisrinės gelbėjimo įstaigos dalyvauja teikiant pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą, vadovaudamasi sveikatos apsaugos ministro 2010 m. kovo 16 d. įsakymu Nr. V-194 „Dėl Priešgaisrinių gelbėjimo įstaigų dalyvavimo teikiant pirmąją ir skubiąją medicinos pagalbą tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.33-1579).

Vadovaudamasi sveikatos apsaugos ministro 2010 m. balandžio 19 d. įsakymu Nr. V-303 „Dėl Nevyriausybinių organizacijų pasitelkimo asmens sveikatos priežiūros paslaugų teikimui užtikrinti krizių ir ekstremaliųjų situacijų atvejais tvarkos aprašo patvirtinimo“ (Žin., 2010, Nr.55-2694) ir sąveikos planais, Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugija ir kitos nevyriausybines organizacijos pasitelkiamos sveikatos priežiūros paslaugoms teikti.

35.1.1. Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Kretingos skyriaus funkcijos:

- padeda pirmąją medicinos pagalbą, skubiąją medicinos pagalbą ir kitas asmens sveikatos priežiūros paslaugas teikiantiems sveikatos priežiūros specialistams;
- padeda asmens sveikatos priežiūros įstaigoms pasitelkti papildomus sveikatos priežiūros specialistus;
- padeda organizuoti ir užtikrinti asmens sveikatos priežiūros paslaugų laikinąjį teikimą švietimo ir kitose įstaigose;
- padeda užtikrinti nukentėjusiųjų maitinimą ir aprūpinimą geriamuoju vandeniu;
- padeda organizuoti ir atlikti kraujo donorų paiešką;
- padeda teikti labdarą ir paramą;
- padeda organizuoti pagalbos teikimą iš Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos bei tarptautinių organizacijų.

Lietuvos Raudonojo Kryžiaus draugijos Kretingos skyrius, Žemaitės al. 1, Kretinga. (**18 priedas**).

35.2. Socialinių paslaugų ir paramos teikimas. Socialinėje srityje siekiama efektyvios socialinės paramos bei užtikrinti socialiai pažeidžiamų gyventojų grupių (neįgaliųjų, mažai pajamų turinčių bedarbių, daugiavaikių, nepilnų šeimų, našlaičių ir kt.) socialinę integraciją kasdieniame gyvenime ir ekstremaliųjų situacijų ar (ir) įvykių atvejais.

Viena iš socialinės paramos krypčių – socialinių paslaugų teikimas, kurių tikslas sudaryti sąlygas asmeniui (šeimai) ugdyti ar stiprinti gebėjimus ir galimybes savarankiškai spręsti savo socialines problemas, palaikyti savo socialinius ryšius su visuomene, taip pat padėti įveikti socialinę atskirtį. Socialinės paslaugos teikiamos vaikams su negalia, asmenims su negalia, senyvo amžiaus

asmenims, socialinės rizikos asmenims ir šeimoms. Kretingos rajone socialines paslaugas teikia socialinės paskirties įstaigos (**18 priede**).

Savivaldybės administracijos **Socialinės paramos skyrius** teikia Savivaldybės administracijos direktoriui pasiūlymus dėl socialinės pagalbos suteikimo nukentėjusiems gyventojams ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų metu. Ekstremaliųjų situacijų atvejais Socialinės paramos skyriaus specialistai vykdo pareigybės aprašymuose nurodytas funkcijas ir atskirus specialiuosius nurodymus, bendradarbiauja su kitomis suinteresuotomis institucijomis (policijos, medicinos, švietimo).

Socialinė parama – socialinių išmokų mokėjimas ir socialinių paslaugų teikimas - vykdoma per valstybės ir Kretingos rajono savivaldybės tarybos patvirtintas socialines programas. Pašalpos mokamos asmenims, nukentėjusiems nuo stichinių nelaimių, gaisrų, dėl ligos ar sunkios materialinės padėties. Visi dokumentai susiję su socialine parama yra tvarkomi ir saugomi vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės nurodymais ir terminais.

35.3. Psichologinės pagalbos teikimas.

Pagal galimybes ir poreikį Savivaldybės ESOC organizuoja psichologinės pagalbos teikimą nukentėjusiems ekstremaliųjų situacijų ir (ar) įvykių atveju. Rajone yra šios įstaigos, kurios gali teikti psichologinę pagalbą:

- Kretingos rajono pedagoginė psichologinė tarnyba, J.Pabrėžos g. 8, direktorė Ingrida Mineikienė, tel./faks. (8 445) 78939, el.p. ppt@tarnyba.kretinga.lm.lt
- VšĮ Kretingos psichikos sveikatos centras, Žemaitės al.1, direktorius Juozas Vičius, tel./faks. (8 445) 79055, el.p info@kretingospsc.lt

35.4. Švietimo pagalbos teikimas. Savivaldybės Švietimo skyrius organizuoja evakuotų mokyklinio amžiaus vaikų švietimą ir mokymą. Švietimo įstaigų, teikiančių mokymo paslaugas, sąrašas pateiktas Plano **19 priede**.

35.5. Būtiniausių paslaugų teikimas. Teisės aktų nustatyta tvarka būtiniausių paslaugos (aprūpinimas maistu, geriamuoju vandeniu, švariais drabužiais ir kita) nemokamai teikiamos nukentėjusiems gyventojams savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju, evakuotiems iš pavojingų teritorijų ir apgyvendintiems laikinojo apgyvendinimo vietose (**23 priedas**). Sprendimą dėl nemokamai teikiamų būtiniausių paslaugų kitiems gyventojams ir šias paslaugas teikiančių civilinės saugos sistemos subjektų Savivaldybės ESK teikimu priima Savivaldybės administracijos direktorius.

Savivaldybės teritorijoje esančių parduotuvių, valgyklų ar kitų vietų, iš kurių bus tiekiamos prekės, sąrašas pateikiamas Plano **20 priede**.

VIII. VIEŠOSIOS TVARKOS PALAIKYMO ORGANIZAVIMAS

36. Susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai, viešąją tvarką užtikrina policijos pajėgos – Klaipėdos AVPK Kretingos rajono policijos komisariatas (**2 priedas**).

Policijos pajėgos savo veiksmus derina su savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu ir, vykdydamos jo nurodymus, saugo ekstremaliosios situacijos židinį, užtikrina viešąją tvarką ir asmenų saugumą gyventojų susitelkimo vietose, vykstant evakavimo ir gelbėjimo darbams:

- siekdamas palengvinti civilinės saugos sistemos pajėgų darbą, atliekant gelbėjimo darbus, apsaugant nuo pavojaus gyventojus ir rūpinantis išlikusiais gyvaisiais, kontroliuoja civilinės saugos sistemos pajėgų ir kitų asmenų patekimą į ekstremaliosios situacijos židinio teritoriją;

- eismui reguliuoti ekstremaliosios situacijos židinyje, jos prieigose ir evakuacijos maršrutuose įrengia laikinus kontrolės postus, duoda nurodymus kelių priežiūros tarnyboms dėl kelio ženklų pastatymo nurodytose vietose. Postų vietą nustato pirmasis į ekstremaliosios situacijos židinio vietą atvykęs policijos pareigūnas, suderinęs su gelbėjimo darbų vadovu arba savivaldybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovu;

- teikia pagalbą asmens ar visuomenės sveikatos priežiūros įstaigų darbuotojams, esant būtinybei patekti į asmens būstą be jo sutikimo, organizuoja technikos, vykstančios dirbti į ekstremaliosios situacijos židinį, ir evakuojamųjų palydą;

- tvarko evakuotų gyventojų apskaitą ir teikia duomenis apie laikinai įregistruotus gyventojus savivaldybės Ekstremaliųjų situacijų operacijų centrui;

- užtikrina valstybės, savivaldybių ir privataus turto apsaugą pavojaus zonoje ir evakuotose teritorijose;

- renka informaciją apie aukas, identifikuoja žuvusiuosius ir organizuoja jų išgabenimą iš įvykio vietos, prireikus pradeda ikiteisminį tyrimą;

- renka, registruoja ir analizuoja informaciją, reikalingą policijos veiksams koordinuoti savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju, keičiasi šia informacija su kitomis civilinės saugos sistemos pajėgomis, dalyvaujančiomis likviduojant savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos padarinius.

Trūkstant civilinės saugos sistemos pajėgų, valstybės ekstremaliosios situacijos operacijų vadovo sprendimu viešajai tvarkai palaikyti, eismo saugumo, judėjimo kontrolės ir kitoms teisės aktuose nustatytoms funkcijoms užtikrinti į pagalbą civilinės saugos sistemos pajėgoms gali būti pasitelkiami kariniai vienetai bei policijos rėmėjai.

IX. PRIVALOMŲ DARBŲ ORGANIZAVIMAS

37. Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami ir darbai atliekami tik tada, kai yra išnaudotos visos civilinės saugos sistemos pajėgų panaudojimo galimybės.

Gyventojai, ūkio subjektai ir kitos įstaigos pasitelkiami darbams atlikti remiantis Civilinės saugos įstatyme įtvirtintu visuotinio privalomumo principu ir Lietuvos Vyriausybės 2010 m. gegužės 4 d. nutarimu Nr.512 patvirtintu Privalomų darbų atlikimo ekstremaliųjų situacijų atvejais ir kompensavimo už jų atlikimą tvarkos aprašu (Žin., 2010, Nr.54-2652).

Darbus privalo atlikti darbingi gyventojai, sukakę 18 metų, išskyrus tikrosios karo tarnybos karius, nėščias, neseniai pagimdžiusias moteris (moteris, pagimdžiusias ir auginančias vaikus, kol jiems sukaks vieni metai), neįgaliuosius ir gyventojus, kurie vieni augina vaikus iki 16 metų, taip pat gyventojus, kurie naudojami privilegijomis ir imunitetais pagal tarptautinę teisę.

Sprendimą dėl gyventojų, ūkio subjektų ir kitų įstaigų pasitelkimo darbams atlikti susidarius savivaldybės lygio ekstremaliajai situacijai priima Savivaldybės ESK.

Ekstremaliųjų situacijų atvejais operacijų vadovas nustato, kiek ir kokių darbų reikia atlikti ekstremaliosioms situacijoms likviduoti ir jų padariniams šalinti, ir per Savivaldybės ESOC prašo savivaldybės administracijos direktoriaus telkti gyventojus, ūkio subjektus ir kitas įstaigas darbams atlikti.

Savivaldybės administracijos direktorius telkia gyventojus, ūkio subjektus ir kitas įstaigas darbams atlikti, laikydamasis tokio eiliškumo:

- ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurių veikla dėl ekstremaliosios situacijos poveikio yra sustabdyta;

- kiti ūkio subjektai ir kitos įstaigos, kurių veikla nėra tiesiogiai paveikta ekstremaliosios situacijos;

- bedarbiai;

- kiti gyventojai, išskyrus anksčiau minėtus;

- gyvybiškai svarbiuose savivaldybės objektuose dirbantys gyventojai;

- valstybinės reikšmės ir pavojinguosiuose objektuose dirbantys gyventojai.

Nedirbantys rajono gyventojai, kurie yra užsiregistravę darbo biržoje, gali būti privalomiems darbams telkiami pagal Kretingos rajono savivaldybės administracijos parengtą biudžetinių metų viešųjų darbų programą, kurioje numatyti ir ekstremaliųjų situacijų padarinių likvidavimo darbai. Šių darbų įgyvendinimas ir finansavimas būtų vykdomas pagal pasirašytą sutartį su Klaipėdos teritorine darbo birža (**21 priedas**).

Ekstremaliųjų situacijų atvejais ūkio subjektai, valdantys elektroninių ryšių tinklą ar teikiantys elektroninių ryšių paslaugas, savivaldybės administracijos direktoriaus nurodymu turi skirti reikalingus ekspertus ir specialistus civilinės saugos ekstremaliųjų situacijų valdymo ryšių sistemos tinkamam funkcionavimui užtikrinti.

Gyventojai, ūkio subjektų ir kitų įstaigų tarnautojai ir darbuotojai (toliau – darbuotojai) turi atvykti arba prireikus yra atvežami centralizuotai savivaldybės ar valstybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centro patelktu transportu į operacijų vadovo nurodytą vietą.

Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju darbus koordinuoja savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras.

Operacijų vadovas užtikrina, kad gyventojai ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojai prieš jiems pradėdant dirbti būtų instruktuoti apie darbų eigą ir priemonių, skirtų darbingumui, sveikatai ir gyvybei išsaugoti, panaudojimą.

Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras užtikrina, kad darbus atliekantys gyventojai ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojai būtų apdrausti nuo nelaimingų atsitikimų.

Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju draudimo įmokos sumokamos iš Savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų.

Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų operacijų centras prirėikus organizuoja darbus atliekančių gyventojų ir ūkio subjektų, kitų įstaigų darbuotojų aprūpinimą nemokama nakvyne, maitinimu, specialiąja apranga, darbo priemonėmis, taip pat atvežimą į darbų atlikimo vietą, išvežimą iš jos ir minimalių sanitarinių higienos sąlygų sudarymą (**6, 22, 23 priedai**).

38. Kompensavimas už atliktus darbus. Savivaldybės lygio ekstremaliosios situacijos atveju išlaidos, susijusios su atliekamais darbais, gali būti kompensuojamos iš savivaldybės administracijos direktoriaus rezervo lėšų. Sprendimą dėl šių išlaidų kompensavimo priima savivaldybės administracijos direktorius ne vėliau kaip per 10 kalendorinių dienų nuo jo sudarytos komisijos išvadų gavimo dienos.

X. EKSTREMALIŪJŲ ĮVYKIŲ IR EKSTREMALIŪJŲ SITUACIJŲ METU NUTRAUKTŲ KOMUNALINIŲ PASLAUGŲ TEIKIMO ATNAUJINIMO IR KITŲ BŪTINIAUSIŲ GYVENIMO (VEIKLOS) SĄLYGŲ ATKŪRIMO ORGANIZAVIMAS

39. Nutrauktų komunalinių paslaugų atnaujinimo tikslas - organizuoti būtiniausias paslaugas po įvykusių avarių ir incidentų komunaliniuose tinkluose bei sistemose, siekiant sudaryti elementarias gyvenimo sąlygas ir išvengti užkrečiamų ligų protrūkio.

Būtiniausios komunalinės paslaugos yra vandens tiekimas ir nuotekų šalinimas, šilumos tiekimas, elektros energijos tiekimas, atliekų ir šiukšlių surinkimas ir išvežimas.

Įvykus ekstremaliajam įvykiui ar susidarius ekstremaliajai situacijai savivaldybės teritorijoje esančiose įmonėse, teikiančiose gyventojams komunalines energetines paslaugas, kuo skubiau imamasi sutrikimų ar gedimų šalinimo darbų ir priemonių, siekiant atnaujinti šias paslaugas, ir žiūrima, kad kuo mažesnius nuostolius patirtų gyventojai ir pati įmonė. Tam tikslui yra parengti šių įmonių Ekstremaliųjų situacijų valdymo planai, kuriais ir vadovaujamas likviduojant avarijas.

Savivaldybėje esančių komunalinių energetinių įmonių sąrašas ir atsakingi asmenys nurodyti Plano **2 priede**.

XI. GYVENTOJŲ, ŽUVUSIŲ EKSTREMALIŪJŲ SITUACIJŲ METU, LAIDOJIMO ORGANIZAVIMAS

40. Žuvusiųjų laidojimo organizavimo tikslas - atlikti visas įstatymuose ir kituose teisės aktuose numatytas procedūras ekstremaliųjų įvykių ar ekstremaliųjų situacijų metu, esant dideliame aukų skaičiui. Veiklos apimtis:

- nukentėjusiųjų mirties konstatavimas;
- žuvusių žmonių apskaita;
- aukų asmens tapatybės nustatymas;
- žūties aplinkybių juridinis įvertinimas;
- žuvusiųjų pristatymas į lavoninę (morgą);
- laidojimo paslaugų suteikimas;
- neatpažintų aukų laidojimas.

Ekstremaliųjų situacijų metu nukentėjusiųjų žmonių mirtį konstatuoja greitosios pagalbos gydytojas arba med. felčeris. Mirties faktas fiksuojamas iškvietimo lape, o mirties priežastis nustatoma patologoanatominio tyrimo metu.

Tvarkant ekstremaliųjų įvykių vietoje žuvusių žmonių apskaitą, juridškai įvertinant žūties aplinkybes, nustatant neatpažintų asmenų asmens tapatybę, atliekami operatyviniai bei procesiniai veiksmai, vadovaujantis Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro, generalinio prokuroro ir sveikatos apsaugos ministro 1999-12-29 įsakymu Nr. 714/153/562 „Dėl neatpažinto lavono, nežinomo ligo ar nežinomo vaiko asmens tapatybės nustatymo instrukcijos patvirtinimo“.

Asmens tapatybės nustatymo procese dalyvauja prokurorai, policijos pareigūnai, teismo medicinos ekspertai, kiti specialistai. Atpažinti lavonai, atlikus nustatytus procedūrinius veiksmus, atiduodami artimiesiems.

Žuvusiųjų pristatymą į teismo medicinos įstaigą organizuoja Savivaldybė, suderinusi su Klaipėdos AVPK Kretingos PK. Kretingos rajono savivaldybės administracija yra sudariusi sutartį su SĮ “Kretingos komunalininkas” dėl mirusiųjų palaikų pervežimo, kai reikalinga atlikti medicinos patologinės anatomijos tyrimus arba teismo medicinos ekspertizę.

SĮ “Kretingos komunalininkas” Vytauto g. 118, Kretinga direktorius Gediminas Žilys, tel. (8 445) 78604, faks. (8 445) 78608. Įmonė turi specialią žmogaus palaikų pervežimo transporto priemonę, aprūpintą specialiaja įranga: neštuvais, sandaria dėže, specialiais skysčiams nepralaidžiais, nepermatomais maišais, užtraukiamais ar užsegamais kibiomis juostomis, šaldymo įranga. Palaikų pervežimas atliekamas laikantis žmonių palaikų vežimo reikalavimų, patvirtintų LR sveikatos apsaugos ministro 2007-06-15 įsakymu Nr.V-497 Lietuvos higienos norma HN 91:2007 “Žmonių palaikų vežimas, laikymas, šarvojimas. Bendrieji higienos reikalavimai” (Žin., 2007, Nr.68-2693).

Neatpažintų lavonų, praėjus nustatytam terminui, laidojimo klausimą sprendžia savivaldybės administracijos direktorius, suderinęs jį su prokuroru, tardytoju ar policijos įstaigos vadovu. Laidoti neatpažintas aukas leidžia ikiteisminiam tyrimui vadovaujantis prokuroras.

Neatpažinti lavonai laidojami kapinėse, specialiai skirtoje vietoje, gavus savivaldybės leidimą ir dalyvaujant kriminalinės policijos pareigūnams bei kapinių administracijos atstovams.

Palaidojimas įforminamas nustatytos formos aktu. Neatpažintosios aukos laidojamos savivaldybės lėšomis administracijos direktoriaus nustatyta tvarka.

Kretingos rajono savivaldybėje mirusiųjų laidojimo paslaugas teikia:

- UAB “Rimtis” Padvarių k., Kretingos r., direktorius Juozas Donauskas, tel. (8 445) 78386, mob. 8 616 08392;
- I. Bendikienės prekybos įmonė, Šventosios g. 12, Kretinga, tel. (8 445) 53612.

Mirusiųjų palaikų trumpalaikiui saugojimui gali būti naudojamos šių įstaigų patalpos:

- VŠĮ Kretingos ligoninė – 2 šaldytuvai;
- UAB “Rimtis” – 1 šaldytuvas.

Mirusiųjų palaikų ilgalaikiam saugojimui gali būti panaudojami UAB “Kretingos žvėrininkystės ūkis” Pasieniečių g. 23, Kretinga, turimi didelės talpos šaldytuvai.

Mirusiųjų palaikai laidojami Kretingos rajono kapinėse:

- Kretingos miesto senosios kapinės yra miesto centre, Vilniaus gatvėje. Leidžiama laidoti į šeimos kapą, suderinus su kapinių administracija;
- Kretingos miesto naujosios kapinės yra apie 2 km nuo miesto centro, greta laidotuvių namų. Leidžiama laidoti, suderinus su kapinių administracija.
- Kretingos evangelikų liuteronų kapinės yra miesto teritorijoje, J.Jablonskio gatvėje;
- Kretingos rajono miestelių ir kaimų kapinėse leidžiama laidoti suderinus su seniūnijomis, kurių teritorijose yra tos kapinės.

Gyventojų, žuvusių ekstremaliųjų situacijų metu, laikinas laidojimas bus vykdomas Kretingos rajono savivaldybėje numatytose perspektyvinėse kapinėse – Petrikaičių (Kretingos) ir Baltkalnio (Darbėnų).

XII. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

41. Planas peržiūrimas ir prireikus atnaujinamas, atsižvelgiant į savivaldybės civilinės saugos sistemos parengčiai užtikrinti įtaką turinčius veiksnius: įvykus įvykiui, ekstremaliajam įvykiui, susidarius ekstremaliajai situacijai, po civilinės saugos pratybų, atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems galimų įvykių, ekstremaliųjų įvykių, ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems gyventojų saugumą, bet ne rečiau kaip kartą per metus.

42. Planas tvirtinamas savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu ir jo kopija ar skaitmeninė versija siunčiama Klaipėdos apskrities priešgaisrinei gelbėjimo valdybai ir savivaldybės civilinės saugos sistemos pajėgoms, kurių pasitelkimas numatomas Plane.

43. Plano veiksmingumas išbandomas per teisės aktų nustatyta tvarka rengiamas civilinės saugos pratybas.

**KRETINGOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
GALIMŲ PAVOJŲ IR EKSTREMALIŲJŲ SITUACIJŲ RIZIKOS
A N A L I Z Ė**

TURINYS

I. Bendrosios nuostatos	1
1. Pagrindinės sąvokos.....	1
2. Rizikos analizės etapai.....	1
II. Galimų pavojų nustatymas	2
3. Nustatytų galimų pavojų apibūdinimas (1 lentelė).....	2
III. Rizikos vertinimas	4
4. Galimų pavojų padariniai (poveikis) žmonėms (P1) (2 lentelė).....	4
5. Galimų pavojų padariniai (poveikis) turtui (P2) (3 lentelė).....	6
6. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai (P2) (4 lentelė).....	9
7. Galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms (P3) (5 lentelė).....	11
8. Galimų pavojų rizikos įvertinimas (6 lentelė).....	13
VI. Rizikos lygio ir jos priimtimumo nustatymas	15
V. Baigiamosios nuostatos	17

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Kretingos rajono savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės (toliau – rizikos analizė) atlikimo tikslas – nustatyti savivaldybės teritorijoje galimus pavojus, įvertinti ekstremaliųjų situacijų rizikos (toliau – rizika) lygį ir numatyti rizikos valdymo priemones: sumažinti galimų pavojų kilimo tikimybę, galimus padarinius ir pagerinti didelės rizikos ekstremaliųjų įvykių ir ekstremaliųjų situacijų valdymo galimybes.

2. Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atliekama vadovaujantis Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento prie Vidaus reikalų ministerijos direktoriaus 2011 m. birželio 2 d. įsakymu Nr.1-189 patvirtintomis Savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizės metodinėmis rekomendacijomis (toliau – metodinės rekomendacijos) (Žin., 2011, Nr.70-3360).

3. Duomenys, gauti atlikus rizikos analizę, naudojami:

3.1. rengiant savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo planą;

3.2. rengiant savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencinių priemonių planą;

3.3. planuojant savivaldybės kolektyvinės gyventojų apsaugos nuo atsiradusių gyvybei ar sveikatai pavojingų veiksnių priemones.

4. Rizikos analizė peržiūrima ir prireikus atnaujinama ne rečiau kaip kartą per trejus metus arba atsiradus naujiems pavojams, pasikeitus civilinę saugą reglamentuojantiems teisės aktams, pertvarkius ar modernizavus įrenginius, technologinius procesus ar įvykus kitiems pokyčiams, didinantiems pavojų ar ekstremaliųjų situacijų riziką ir mažinantiems darbuotojų, gyventojų saugumą, savivaldybė turi iš naujo atlikti rizikos analizę.

5. Vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos civilinės saugos įstatyme (Žin., 1998, Nr. 115-3230; 2009, Nr. 159-7207) ir kituose teisė aktuose vartojamas sąvokas.

1. PAGRINDINĖS SĄVOKOS

6. **Galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė** - tai procedūrų sistema, skirta galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos šaltinių nustatymui bei įvertinimui.

7. **Galimas pavojus** - objektas ar reiškinys, esant tam tikroms aplinkybėms galintis kelti grėsmę gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

8. **Rizika** - tikimybė įvykio, galinčio įvykti per tam tikrą laiko tarpą, ir turėti nepageidaujamų pasekmių gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui ir (arba) aplinkai.

9. **Rizikos lygis** - tai santykinė rizikos lygio išraiška, nustatyta rizikos vertintojų bendra nuomone, kuri parodo, kiek vienas rizikos šaltinis pavojingesnis kitų atžvilgiu.

10. **Priimtina rizika** - rizikos lygis, dėl kurio nebūtina numatyti prevencijos priemonių ir jų valdymo.

11. **Labai didelė ar didelė rizika** - rizikos lygis, dėl kurio reikėtų atkreipti dėmesį ir sustiprinti pasirengimą ekstremaliosioms situacijoms bei numatyti prevencines priemones joms išvengti.

2. RIZIKOS ANALIZĖS ETAPAI

12. Kretingos rajono savivaldybės galimų pavojų ir ekstremaliųjų situacijų rizikos analizė atliekama šiais etapais:

12.1. nustatomi galimi pavojai;

12.2. atliekamas rizikos vertinimas;

12.3. nustatomas rizikos lygis ir jos priimtumas (priimtina ar nepriimtina).

II. GALIMŲ PAVOJŲ NUSTATYMAS

13. Šiame etape nustatomi visi galimi pavojai remiantis moksliniais, statistiniais, istoriniais duomenimis, specialistų ir ekspertų vertinimais, Lietuvos ir kitų šalių patirtimi, analizuojamos aplinkos apžiūra, įvykių modeliavimu, taip pat Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2006 m. kovo 9 d. nutarimu Nr.241 patvirtintais Ekstremalių įvykių kriterijais, Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2011 m. rugpjūčio 24 d. nutarimu Nr.988 pakeistu ir naujai patvirtintu Ekstremaliųjų įvykių kriterijų sąrašu (Žin., 2006, Nr.29-1004; 2009, Nr.153-6928; 2011, Nr. 107-5059) ir Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2011 m. lapkričio 11 d. įsakymu Nr.D1-870 patvirtintais Stichinių, katastrofinių meteorologinių ir hidrologinių reiškinių rodikliais (Žin., 2011, Nr.141-6642).

14. Nustatomi visi galimi gamtiniai ir žmogaus veiklos sukelti (techniniai, ekologiniai ir socialiniai) pavojai, kurie gali kilti savivaldybės teritorijoje ir už jos ribų, turėti padarinių (poveikį) atskiroms savivaldybės vietoms ir (ar) visai savivaldybės teritorijai: gyventojų gyvybei ar sveikatai, turtui, aplinkai, būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms ir sukelti savivaldybės ar valstybės lygio ekstremaliąją situaciją.

15. Nustatyti galimi pavojai surašomi į 1 lentelę, nurodoma jų padarinių (poveikio) zona, galimas išplitimas, esant galimybei pateikiamos jų kilimo priežastys (kodėl ir kaip jie gali kilti) ir užpildomos 6 lentelės 1 ir 2 skiltys.

1 lentelė. Nustatytų galimų pavojų apibūdinimas

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Nustatyto galimo pavojaus padarinių (poveikio) zona ir galimas pavojaus išplitimas	Galimo pavojaus kilimo priežastys
1	2	3	4
1.	Stichinis meteorologinis reiškinys (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas)	Kretingos m., Salantų m., Kretingos, Kartenos, Darbėnų, Kūlupėnų, Imbarės, Žalgirio seniūnijose (toliau – Savivaldybės seniūnijose).	Gamtinės kilmės
2.	Stichinis meteorologinis reiškinys (smarkus lietus)	Kartenos miestelyje užtvindoma Minijos, Plungės, Laukų gatvių dalis; Kretingos mieste užtvindoma Paupio, Pievų, Žilvičių, Malūno takas, Akmenės, J.Basanavičiaus ir Birutės gatvių dalis.	Gamtinės kilmės
3.	Stichinis meteorologinis reiškinys (smarkus snygis, smarki pūga)	Savivaldybės seniūnijose	Gamtinės kilmės
4.	Stichinis meteorologinis reiškinys (kaitra)	Savivaldybės seniūnijose	Gamtinės kilmės
5.	Stichinis meteorologinis reiškinys (speigas)	Savivaldybės seniūnijose	Gamtinės kilmės
6.	Katastrofinis meteorologinis reiškinys (uraganas)	Savivaldybės seniūnijose	Gamtinės kilmės

1	2	3	4
7.	Stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis potvynis)	Kartenos miestelyje užtvindomos 24 sodybos; Kretingos mieste užtvindomos 49 sodybos (ypač apsemiamos J.Basanavičiaus g. 10, Paupio g. 17 ir Nr. 19, Malūno takas Nr.5); Prie Padvarių tvenkinio užtvankos užtvindoma kaimo turizmo sodybos „Vienkiemis“ teritorija (2 ha); Sodininkų bendrijoje „Rasa“ griaunamas Minijos upės krantas ir kyla grėsmė užlieti sodų teritoriją.	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
8.	Ledų sangrūdų susidarymas	Kartenos miestelyje Alanto upėje	Gamtinės kilmės
9.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Sutrikdyta žmonių sveikata savivaldybės seniūnijose	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
10.	Gyvūnų ligos protrūkis	Neįprastas gyvūnų gaišimas savivaldybės seniūnijose	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
11.	Užkrečiamosios žemės ūkio ligos židinyje pasėliuose, augaluose	Žemės ūkio ar kitų laukinių augalų žūtis savivaldybės seniūnijose	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
12.	Neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose	Sutrikdytos gyventojų socialinės sąlygos dėl neplanuoto transporto eismo nutraukimo savivaldybės seniūnijose	Techninio pobūdžio, žmogaus veikla
13.	Pavojingosios medžiagos patekimas į aplinką	Aplinkos oro užteršimas išsiliejus amoniakui UAB „Kretingos žvėrininkystės ūkis“	Techninio pobūdžio, žmogaus veikla
14.	Radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką	Aplinkos oro užteršimas savivaldybės seniūnijose	Techninio pobūdžio, žmogaus veikla
15.	Pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius	Padaryta nuolatinė ar ilgalaikė žala vandens telkiniams: upėms, tvenkiniams, kanalams, požeminiam vandeniui savivaldybės seniūnijose	Techninio pobūdžio, žmogaus veikla
16.	Hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visišką ar dalinį sugriovimą	Kretingos seniūnijoje Padvarių ir Tūbausių tvenkinių užtvankų sugriovimas	Gamtinės kilmės, techninio pobūdžio
17.	Neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose	Sutrikdytos gyventojų socialinės sąlygos dėl neplanuoto geležinkelio transporto eismo nutraukimo Kretingos miesto ir Kūlupėnų seniūnijose	Žmogaus veikla, techniniai gedimai

1	2	3	4
18.	Neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojui	Sutrikdytos gyventojų socialinės sąlygos dėl neplanuoto elektros energijos tiekimo nutraukimo savivaldybės seniūnijose	Techninio, gamtinio pobūdžio, žmogaus veikla
19.	Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu	Sutrikdytos gyventojų socialinės sąlygos dėl neplanuoto šilumos tiekimo nutraukimo Kretingos mieste ir kitose savivaldybės seniūnijose	Techninio pobūdžio, žmogaus veikla
20.	Neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams	Sutrikdytos gyventojų socialinės sąlygos dėl neplanuoto geriamojo vandens tiekimo nutraukimo Kretingos mieste ir kitose savivaldybės seniūnijose	Techninio pobūdžio, žmogaus veikla
21.	Sprogmuo, pavojingoji medžiaga	Kyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, turtui ir (ar) aplinkai savivaldybės seniūnijose; Darbėnų seniūnijoje Joskaidų miške atliekant išminavimo darbus	Palikę nuo karo laikų sprogmenys
22.	Gaisras	Žmonių žūtis arba sutrikdyta sveikata savivaldybės seniūnijose;	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
23.	Gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams)	Padarytas poveikis VI Kretingos miškų urėdijos miškuose, parkuose savivaldybės seniūnijų teritorijose	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
24.	Durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas	Padarytas poveikis aplinkai, žemės paviršiui ir (ar) giliems jos sluoksniams UAB „Durpeta“ Kalniškių durpyne ir savivaldybės seniūnijų teritorijose	Gamtinės kilmės, žmogaus veikla
25.	Grasėjimas įvykdyti teroro aktą	Kyla pavojus žmogaus gyvybei, sveikatai, turtui ir (ar) aplinkai savivaldybės seniūnijų švietimo, kultūros ir kitose įstaigose	Žmogaus veikla

III. RIZIKOS VERTINIMAS

16. Nustatomi galimų pavojų tikimybė ir galimi padariniai (poveikis).

17. Kiekvieno nustatyto galimo pavojaus tikimybę (T) vertinama balais pagal galimo pavojaus tikimybės įvertinimo kriterijus (metodinių rekomendacijų 2 lentelė). Galimo pavojaus tikimybės vertinimas įrašomas į 6 lentelės 3 skiltį.

18. Nustačius galimo pavojaus tikimybę (T), analizuojami jo padariniai (poveikis) (P) savivaldybėje:

18.1. gyventojų gyvybei ir sveikatai (P1);

18.2. turtui ir aplinkai (P2);

18.3. būtinausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms (P3).

19. Nustatomas galimas nukentėjusiųjų: žuvusiųjų, sužeistų, evakuotinių gyventojų skaičius (metodinių rekomendacijų 7 lentelė). Šie duomenys įrašomi į 2 lentelės 3 skiltį.

20. Nustatomi objektai, kuriuose yra pažeidžiamos visuomenės socialinės grupės ir tų grupių gyventojų skaičius (metodinių rekomendacijų 2 priedas). Šie duomenys įrašomi į 2 lentelės 4 skiltį.

21. Nustatomi ir 3 bei 4 lentelėse aprašomi (metodinių rekomendacijų 7 lentelė):

- 21.1. pažeidžiami ekonominės veiklos sektoriai;
 21.2. galimi padariniai (poveikis) privačiam turtui bei viešajam sektoriui ir numatomi nuostoliai;
 21.3. galima aplinkos tarša ir galimi padariniai (poveikis) aplinkai, numatomi nuostoliai.
 22. Įvertinami ir 5 lentelėje aprašomi galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms ir jų numatoma trukmė (metodinių rekomendacijų 7 lentelė).

2 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) žmonėms (P1)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galinių nukentėti žmonių skaičius (žuvusiųjų ir (ar) sužeistųjų, ir (ar) evakuotų žmonių)	Objektai, kuriuose yra pažeidžiamos visuomenės socialinės grupės, patenkančios į pavojaus zoną, ir (ar) žmonių skaičius
1	2	3	4
1.	Stichinis meteorologinis reiškiny (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas)	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Ūkio subjektai, gydymo, švietimo, visuomeninės paskirties įstaigos. Iki 1 500 gyventojų
2.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus lietus)	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Akmenos ir Minijos upių pakrantės. Sodyba „Vienkiemis“, S/B „Rasa“ Iki 250 gyventojų
3.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus snygis, smarki pūga)	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Seniūnijų keliai, atokesnės sodybos. Iki 300 gyventojų
4.	Stichinis meteorologinis reiškiny (sausra)	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Ligoninės Iki 50 gyventojų.
5.	Stichinis meteorologinis reiškiny (speigas)	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Ligoninės Iki 50 gyventojų.
6.	Katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas)	Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 300 iki 500 gyventojų evakuota	Ūkio subjektai, gydymo, švietimo, visuomeninės paskirties įstaigos. Iki 3 000 gyventojų
7.	Stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis)	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Akmenos ir Minijos upių pakrantės. Prie Padvarių tvenkinio esanti sodyba „Vienkiemis“. S/B „Rasa“. Iki 200 gyventojų.
8.	Ledų sangrūdų susidarymas	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Kartenos miestelio Alanto gatvės gyventojai Iki 10 gyventojų.
9.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Žuvo ne daugiau kaip 5 gyventojai ir (ar) sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 300 iki 500 gyventojų evakuota	Ūkio subjektai, gydymo, švietimo, visuomeninės paskirties įstaigos. Iki 3 000 gyventojų.
10.	Gyvūnų ligos protrūkis	Nėra	Gyvulių, paukščių fermos. Gyvulinės kilmės maisto produktų prekybos, viešojo maitinimo įstaigos. Iki 200 gyventojų.

1	2	3	4
11.	Užkrečiamosios žemės ūkio ligos židinyse pasėliuose, augaluose	Nėra	Nėra
12.	Neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Kretingos rajono magistraliniai, krašto, rajoniniai keliai. Iki 200 gyventojų.
13.	Pavojingosios medžiagos patekimas į aplinką	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	UAB „Kretingos žvėrininkystės ūkis“ . Iki 300 gyventojų.
14.	Radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Savivaldybės seniūnijų gyventojai. Iki 45 000 gyventojų
15.	Pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius	Nėra	Nėra
16.	Hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visišką ar dalinį sugriovimą	Nėra	Tūbausių ir Padvarių tvenkinių hidrotechnikos statiniai. Iki 150 gyventojų.
17.	Neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Kretingos ir Kūlupėnų geležinkelio stotys. Iki 250 gyventojų.
18.	Neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojui	Nėra	Ūkio subjektai, įmonės, įstaigos ir individualūs gyventojų būstai. Iki 20 000 gyventojų.
19.	Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Ūkio subjektai, įmonės, įstaigos ir individualūs gyventojų būstai. Iki 20 000 gyventojų.
20.	Neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams	Nėra	Ūkio subjektai, įmonės, įstaigos ir individualūs gyventojų būstai. Iki 5 000 gyventojų.
21.	Sprogmuo, pavojingoji medžiaga	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	Joskaudų miško teritorija, dirbamos žemės plotai. Švietimo, kultūros ir kitos įstaigos, skirtos visuomenės poreikiams. Iki 1000 gyventojų.
22.	Gaisras	Žuvo ne daugiau kaip 5, sužalota nuo 5 iki 10 gyventojų, ir (ar) nuo 300 iki 500 gyventojų evakuota	Ūkio subjektų, įmonių, įstaigų pastatai ir individualūs gyventojų būstai. Iki 500 gyventojų.

1	2	3	4
23.	Gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams)	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	VĮ Kretingos miškų urėdija. Iki 300 gyventojų.
24.	Durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas	Sužaloti 1-5 gyventojai ir (ar) iki 300 gyventojų evakuota	UAB „Durpeta“ Kalniškių durpynas. Iki 300 gyventojų.
25.	Grasėjimas įvykdyti teroro aktą	Nėra	Rajone vykstantys sporto, kultūros renginiai, visuomeniniai pastatai. Iki 500 gyventojų.

3 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) turtui (P2)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Pažeidžiami ekonominės veiklos sektoriai	Galimi padariniai (poveikis) privačiam turtui ir viešajam sektoriui	Numatomi nuostoliai, Lt
1	2	3	4	5
1.	Stichinis meteorologinis reiškiny (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas)	Energetika Miškininkystė Žemės ūkis Pastatai Transportas	Elektros linijų nutraukimas, išversti medžiai, užversti keliai, apgadinti pastatai, transporto eismo sutrikimas	Iki 50 tūkst.
2.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus lietus)	Žemės ūkis Keliai Pastatai Turizmas	Poplūdžio, potvynio sukėlimas, pasėlių suniokojimas, kelių išplovimas, gatvių, gyvenamųjų namų užtvindymas	Iki 50 tūkst.
3.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus snygis, smarki pūga)	Energetika Žemės ūkis Keliai Pastatai Transportas	Elektros linijų nutraukimas, nepravažiuojami keliai, transporto eismo sutrikimas, pastatų apgadinimas	Iki 50 tūkst.
4.	Stichinis meteorologinis reiškiny (kaitra)	Žemės ūkis Augininkystė Gyvulininkystė Miškininkystė	Augalų žuvimas, gyvulių kritimas, miško gaisrų kilimas	Iki 200 tūkst.
5.	Stichinis meteorologinis reiškiny (speigas)	Energetika Žemės ūkis Transportas	Elektros energijos vartojimo padidėjimas, šilumos ir vandens tiekimo sutrikimas, žala žiemkenčiams, sodams, vandens gyvūnijai, transporto eismo sutrikimas	Iki 50 tūkst.
6.	Katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas)	Energetika Miškininkystė Žemės ūkis Pastatai Pramonė Transportas	Elektros linijų nutraukimas, pastočių apgadinimas, medžių išvertimas, miškų plotų suniokojimas, pastatų sugriovimas ar apgadinimas, laikinas įmonių veiklos nutraukimas, transporto eismo sutrikimas	Iki 200 tūkst.

1	2	3	4	1
7.	Stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis potvynis)	Energetika Žemės ūkis Keliai Pastatai Turizmas	Elektros linijų nutraukimas, pastočių apgadinimas, pasėlių suniokojimas, dirvožemio nuplovimas, kelių, tiltų, apsauginių pylimų suardymas, pastatų ir kito turto apgadinimas ar sunaikinimas	Iki 500 tūkst.
8.	Ledų sangrūdų susidarymas	Energetika Keliai Pastatai	Elektros tiekimo nutraukimas, kelių, tiltų apgadinimas, pastatų apgadinimas ir žala gyventojų turtui	Iki 50 tūkst.
9.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Medicina Švietimas Kultūra Pramonė	Išlaidos ligų gydymui, darbo jėgos praradimas, mokslo proceso nutraukimas, kultūrinių renginių atšaukimas ir patirti nuostoliai	Iki 100 tūkst.
10.	Gyvūnų ligos protrūkis	Gyvulininkystė	Gyvulių gydymas, kritimas, pavojingų ligų židinių likvidavimas, patirti nuostoliai	Iki 50 tūkst.
11.	Užkrečiamosios žemės ūkio ligos židinyse pasėliuose, augaluose	Žemės ūkis Augalininkystė Sodininkystė	Patiriami derliaus nuostoliai.	Iki 100 tūkst.
12.	Neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose	Aplinka Transportas Keliai	Žala aplinkai, sutrikdomas eismas ir dėl to patiriami materialiniai nuostoliai.	Iki 50 tūkst.
13.	Pavojingosios medžiagos patekimas į aplinką	Aplinka	Užteršiama aplinka, padaroma didelė žala gamtai, turtui, patiriami materialiniai nuostoliai.	Iki 50 tūkst.
14.	Radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką	Aplinka Pramonė	Užteršiama aplinka, padaroma didelė žala gamtai, turtui, patiriami materialiniai nuostoliai, ilgai juntamos pasekmės.	Iki 200 tūkst.
15.	Pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius	Aplinka	Užteršiami vandens telkiniai, požeminiai vandenys	Iki 50 tūkst.
16.	Hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas	Aplinka Keliai Hidrotechnikos statiniai	Hidrotechnikos statinių apgadinimas ar sugriovimas, teritorijų užliejimas, apsauginių pykimų, krantų išgriovimas, kelių, tiltų suardymas.	Iki 200 tūkst.

17.	Neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose	Geležinkelis Transportas	Sutrikdomas geležinkelių eismas, transporto priemonių sugadinimas, patiriami materialiniai nuostoliai.	Iki 50 tūkst.
18.	Neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojui	Elektros energijos tiekimas	Gamybinės veiklos sustabdymas, patiriami materialiniai nuostoliai.	Iki 200 tūkst.
19.	Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu	Šilumos tiekimas	Gamybinės veiklos sustabdymas, turto sugadinimas, patiriami materialiniai nuostoliai	Iki 300 tūkst.
20.	Neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams	Vandens tiekimas	Gamybinės veiklos sustabdymas.	Iki 200 tūkst.
21.	Sprogmuo, pavojingoji medžiaga	Žemės ūkis Miškas Visuomeniniai pastatai	Išvežimo ir sunaikinimo išlaidos.	Iki 50 tūkst.
22.	Gaisras	Gyvenamieji pastatai Pramonė	Sunaikinami gyvenamieji ir gamybiniai pastatai, patiriami materialiniai nuostoliai.	Iki 1 mln.
23.	Gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams)	Miškai Parkai	Patiriami materialiniai nuostoliai, miškų augalijos suniokojimas.	Iki 500 tūkst.
24.	Durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas	Aplinka	Patiriami materialiniai nuostoliai, durpynų, pievų augalijos suniokojimas.	Iki 50 tūkst.
25.	Graslinimas įvykdyti teroro aktą	Kultūra Sportas Visuomeniniai renginiai	Svetimo turto niokojimas, smurtiniai veiksmai, viešosios tvarkos pažeidimai.	Iki 50 tūkst.

4 lentelė. Galimų pavojų padariniai (poveikis) aplinkai (P2)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galima oro tarša	Galima paviršinio ir (ar) požeminio vandens tarša	Galima grunto tarša	Galimi padariniai (poveikis) gamtinei aplinkai	Numatomi nuostoliai, Lt
1	2	3	4	5	6	7
1.	Stichinis meteorologinis reiškiny (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas)	Ne	Ne	Ne	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Iki 100 tūkst.

1	2	3	4	5	6	7
2.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus lietus)	Ne	Taip	Ne	Augalijos sunaikinimas, sužalojimas	Iki 50 tūkst.
3.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus snygis, smarki pūga)	Ne	Ne	Ne	Augalijos, medžių sunaikinimas, sužalojimas	Iki 50 tūkst.
4.	Stichinis meteorologinis reiškiny (sausra)	Ne	Ne	Ne	Augalijos, medžių sunaikinimas, sužalojimas	Iki 200 tūkst.
5.	Stichinis meteorologinis reiškiny (speigas)	Ne	Ne	Ne	Augalų, laukinių gyvūnų žūtis	Iki 100 tūkst.
6.	Katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas)	Ne	Ne	Ne	Medžių, augalų sužalojimas, sunaikinimas	Iki 200 tūkst.
7.	Stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis)	Ne	Taip	Ne	Augalijos sunaikinimas, dirvožemio išplovimas	Iki 50 tūkst.
8.	Ledų sangrūdų susidarymas	Ne	Ne	Ne	Upės krantų nugriovimas, išplovimas	Iki 50 tūkst.
9.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Ne	Ne	Ne	Ne	-
10.	Gyvūnų ligos protrūkis	Ne	Ne	Ne	Gyvūnų, paukščių kritimas, gaišimas	Iki 50 tūkst.
11.	Užkrečiamosios žemės ūkio ligos židiny pasėliuose, augaluose	Ne	Ne	Dirvožemio užteršimas, apkrėtimas	Augalų žuvimas ar sunykimas	Iki 100 tūkst.
12.	Neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose	Ne	Taip	Taip	Ne	Iki 50 tūkst.
13.	Pavojingosios medžiagos patekimas į aplinką	Nuodingų ir kenksmingų medžiagų pasklidimas	Taip	Taip	Ne	Iki 50 tūkst.
14.	Radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką	Taip	Taip	Taip	Radiacinio fono atsiradimas	Iki 200 tūkst.

1	2	3	4	5	6	7
15.	Pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius	Ne	Taip	Taip	Vandens augmenijos ir gyvūnijos žuvimas, augalijos sužalojimas, sunaikinimas	Iki 50 tūkst.
16.	Hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visišką ar dalinį sugriovimą	Ne	Ne	Ne	Augalijos sunaikinimas, dirvožemio išplovimas	Iki 50 tūkst.
17.	Neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose	Ne	Ne	Taip	Taip	Iki 50 tūkst.
18.	Neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojui	Ne	Ne	Ne	Ne	-
19.	Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu	Ne	Ne	Ne	Ne	-
20.	Neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams	Ne	Ne	Ne	Ne	-
21.	Sprogmuo, pavojingoji medžiaga	Taip	Ne	Ne	Ne	-
22.	Gaisras	Taip	Ne	Ne	Ne	Iki 500 tūkst.
23.	Gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams)	Uždūnimas	Ne	Ne	Miško (parko), suniokojimas	Iki 200 tūkst.
24.	Durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas	Uždūnimas	Ne	Ne	Durpynų, pievų suniokojimas	Iki 50 tūkst.
25.	Grasėjimas įvykdyti teroro aktą	Ne	Ne	Ne	Ne	-

5 lentelė. Galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms (P3)

Eil. Nr.	Nustatytas galimas pavojus	Galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms	Galimų padarinių (poveikio) trukmė (valandomis arba paromis)
1	2	3	4
1.	Stichinis meteorologinis reiškiny (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas)	Taip	Iki 24 valandų
2.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus lietus)	Taip	Iki 6 valandų
3.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus snygis, smarki pūga)	Taip	Iki 24 valandų
4.	Stichinis meteorologinis reiškiny (sausra)	Taip	Iki 6 valandų
5.	Stichinis meteorologinis reiškiny (speigas)	Taip	Iki 6 valandų
6.	Katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas)	Taip	Iki 3 parų
7.	Stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis)	Taip	Iki 30 parų
8.	Ledų sangrūdų susidarymas	Taip	Iki 24 valandų
9.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	Ne	Iki 6 valandų
10.	Gyvūnų ligos protrūkis	Ne	Iki 6 valandų
11.	Užkrečiamosios žemės ūkio ligos židiny pasėliuose, augaluose	Ne	Iki 6 valandų
12.	Neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose	Taip	Iki 24 valandų
13.	Pavojingosios medžiagos patekimas į aplinką	Taip	Iki 24 valandų
14.	Radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką	Taip	Iki 30 parų
15.	Pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius	Ne	Iki 6 valandų
16.	Hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visišką ar dalinį sugriovimą	Ne	Iki 24 valandų

1	2	3	4
17.	Neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose	Taip	Iki 6 valandų
18.	Neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojui	Taip	Iki 24 valandų
19.	Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu	Taip	Iki 24 valandų
20.	Neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams	Taip	Iki 24 valandų
21.	Sprogmuo, pavojingoji medžiaga	Taip	Iki 6 valandų
22.	Gaisras	Taip	Iki 24 valandų
23.	Gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams)	Ne	Iki 24 valandų
24.	Durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas	Ne	Iki 24 valandų
25.	Grasinimas įvykdyti teroro aktą	Taip	Iki 6 valandų

23. Kiekvieno galimo pavojaus padariniai (poveikis) (P1, P2, P3) įvertinami balais pagal metodinėse rekomendacijose (7 lentelė) pateiktus įvertinimo kriterijus. Balai surašomi į 6 lentelės 4, 5, 6 skiltis.

24. Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai vertinami balais, atsižvelgiant į 3 ir 4 lentelėse numatomus nuostolius (3 ir 4 lentelėse nurodyti nuostoliai sumuojami).

6 lentelė. Galimų pavojų rizikos įvertinimas

Eil. Nr.	Galimas pavojus	Galimo pavojaus tikimybės (T) įvertinimas balais	Galimų padarinių (poveikio) (P) įvertinimas balais			Rizikos lygio nustatymas (R)			Bendras rizikos lygis (R), $R=R1+R2+R3$
			Galimi padariniai (poveikis) žmonių gyvybei ir sveikatai (P1)	Galimi padariniai (poveikis) turtui ir aplinkai (P2)	Galimi padariniai (poveikis) būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms (P3)	Galimo pavojaus rizikos žmonių gyvybei ir sveikatai lygis (R1), $R1=TXP1$	Galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2), $R2=TXP2$	Galimo pavojaus rizikos būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms lygis (R3), $R3=TXP3$	
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1.	Stichinis meteorologinis reiškiny (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas)	3	2	2	2	6 vidutinė	6 vidutinė	6 vidutinė	18

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
2.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus lietus)	4	2	2	1	8 vidutinė	8 vidutinė	4 priimtina	20
3.	Stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus snygis, smarki pūga)	3	2	2	2	6 vidutinė	6 vidutinė	6 vidutinė	18
4.	Stichinis meteorologinis reiškiny (sausra)	3	2	3	1	6 vidutinė	9 didelė	3 priimtina	18
5.	Stichinis meteorologinis reiškiny (speigas)	3	2	2	1	6 vidutinė	6 vidutinė	3 priimtina	15
6.	Katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas)	3	3	3	3	9 didelė	9 didelė	9 didelė	27
7.	Stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis)	4	2	3	4	8 vidutinė	12 didelė	16 didelė	36
8.	Ledų sangrūdų susidarymas	3	2	2	2	6 vidutinė	6 vidutinė	6 vidutinė	18
9.	Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija	4	3	2	1	12 didelė	8 vidutinė	4 priimtina	24
10.	Gyvūnų ligos protrūkis	2	1	2	1	2 priimtina	4 vidutinė	2 priimtina	8
11.	Užkrečiamosios žemės ūkio ligos židiny pasėliuose, augaluose	2	1	2	1	2 priimtina	4 vidutinė	2 priimtina	8
12.	Neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose	3	2	2	2	6 vidutinė	6 vidutinė	6 vidutinė	18

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
13.	Pavojingosios medžiagos patekimas į aplinką	1	2	2	2	2 priimtina	2 priimtina	2 priimtina	6
14.	Radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką	1	2	3	4	2 priimtina	3 priimtina	4 vidutinė	9
15.	Pavojingosios medžiagos patekimas į vandens telkinius	3	1	2	1	3 priimtina	6 vidutinė	3 priimtina	12
16.	Hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visišką ar dalinį sugriovimą	1	1	3	2	1 priimtina	3 priimtina	2 priimtina	6
17.	Neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas valstybinės reikšmės magistralinių geležinkelių linijose	2	2	2	1	4 vidutinė	4 vidutinė	2 priimtina	10
18.	Neplanuotas elektros energijos teikimo nutraukimas vartotojui	4	1	2	2	4 priimtina	8 vidutinė	8 vidutinė	20
19.	Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu	4	2	3	2	8 vidutinė	12 didelė	8 vidutinė	28
20.	Neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams	4	1	2	2	4 priimtina	8 vidutinė	8 vidutinė	20
21.	Sprogmuo, pavojingoji medžiaga	3	2	1	1	6 vidutinė	3 priimtina	3 priimtina	12
22.	Gaisras	5	3	4	2	15 lab. didelė	20 lab. didelė	10 didelė	45

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
23.	Gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams)	2	2	3	2	4 vidutinė	6 vidutinė	4 vidutinė	14
24.	Durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas	3	1	2	2	3 priimtina	6 vidutinė	6 vidutinė	15
25.	Grasinimas įvykdyti teroro aktą	1	1	1	1	1 priimtina	1 priimtina	1 priimtina	3

IV. RIZIKOS LYGIO IR JOS PRIIMTINUMO NUSTATYMAS

25. Nustatytų galimų pavojų rizikos lygis apskaičiuojamas pagal formulę: $R = T \times P$ (R-rizika, T-tikimybė, P-padariniai (poveikis). Gautos reikšmės įrašomos į 6 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis:

25.1. galimo pavojaus rizikos žmonių gyvybei ir sveikatai lygis (R1);

25.2. galimo pavojaus rizikos turtui ir aplinkai lygis (R2);

25.3. galimo pavojaus rizikos būtiniausioms gyvenimo (veiklos) sąlygoms lygis (R3).

26. Naudojantis metodinių rekomendacijų 9 lentele, pagal nustatytų galimų pavojų tikimybės ir galimų padarinių (poveikio) balus (6 lentelės 3, 4, 5 ir 6 skiltys) nustatomas kiekvieno galimo pavojaus rizikos (R1, R2, R3) lygis: labai didelis, didelis, vidutinis arba priimtinas, kuris įrašomas į 6 lentelės 7, 8 ir 9 skiltis.

27. 6 lentelės 10 skiltyje įrašomas bendras rizikos lygis, kuris gaunamas sudėjus R1, R2 ir R3 reikšmes.

28. Pagal nustatytą didžiausią rizikos lygį, galimi pavojai prioriteto tvarka yra laikomi:

28.1. pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį) ir yra didelės tikimybės:

28.1.1. *gaisras;*

28.1.2. *stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis);*

28.1.3. *neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu;*

28.1.4. *katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas);*

28.1.5. *pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;*

28.2. pavojai, kurie sukelia didelius padarinius (poveikį):

28.2.1. *gaisras;*

28.2.2. *katastrofinis meteorologinis reiškiny (uraganas);*

28.2.3. *stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis);*

28.2.4. *neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu;*

28.2.5. *pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;*

28.2.6. *stichinis meteorologinis reiškiny (sausra);*

28.2.7. *radioaktyviosios medžiagos patekimas į aplinką;*

28.2.8. *gaisras, kurio plitimas kelia pavojų miškams (parkams, miško masyvams);*

28.3. pavojai, kurie yra didelės tikimybės:

28.3.1. *gaisras;*

28.3.2. *stichinis hidrologinis reiškiny (stichinis potvynis);*

28.3.3. *stichinis meteorologinis reiškiny (smarkus lietus);*

28.3.4. *pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija;*

28.3.5. *neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu;*

28.3.6. *neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojams;*

28.3.7. *neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams;*

28.4. visi kiti pavojai bendro rizikos lygio mažėjimo tvarka:

28.4.1. *stichinis meteorologinis reiškiny (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas);*

- 28.4.2. *stichinis meteorologinis reiškinys (smarkus snygis, smarki pūga);*
 28.4.3. *stichinis meteorologinis reiškinys (speigas);*
 28.4.4. *ledų sangrūdų susidarymas;*
 28.4.5. *neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose;*
 28.4.6. *pavojingos medžiagos patekimas į vandens telkinius;*
 28.4.7. *sprogmuo, pavojingoji medžiaga;*
 28.4.8. *durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas;*
 28.4.9. *užkrečiamosios žemės ūkio ligos židinyse pasėliuose, augaluose;*
 28.4.10. *gyvūnų ligos protrūkis;*
 28.4.11. *neplanuotas geležinkelių transporto eismo nutraukimas;*
 28.4.12. *pavojingos medžiagos patekimas į aplinką;*
 28.4.13. *hidrotechnikos statinio arba jo konstrukcijos visiškas ar dalinis sugriovimas;*
 28.4.14. *grasinimas įvykdyti teroro aktą.*
29. Nustačius labai didelę, didelę ar vidutinę riziką, galimų pavojų rizikos mažinimo priemonės numatomos Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų prevencijos priemonių plane. Vadovaujantis gautais rezultatais, sudaromas prioriteto tvarka prevencinių priemonių sąrašas:
1. Gaisras.
  2. Stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis potvynis).
  3. Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu.
  4. Katastrofinis meteorologinis reiškinys (uraganas).
  5. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.
  6. Stichinis meteorologinis reiškinys (smarkus lietus).
  7. Neplanuotas elektros energijos tiekimo nutraukimas vartotojams.
  8. Neplanuotas geriamojo vandens tiekimo nutraukimas vartotojams.
  9. Stichinis meteorologinis reiškinys (maksimalus vėjo greitis, labai smarki audra, viesulas, škvalas).
  10. Stichinis meteorologinis reiškinys (smarkus snygis, smarki pūga).
  11. Stichinis meteorologinis reiškinys (sausra).
  12. Ledų sangrūdų susidarymas.
  13. Neplanuotas kelių transporto priemonių eismo nutraukimas magistraliniuose, krašto, rajoniniuose keliuose.
  14. Stichinis meteorologinis reiškinys (speigas).
  15. Durpynų ar durpingų pievų degimas, smilkimas.

30. Nustačius labai didelę ar didelę riziką, galimų pavojų valdymas yra aprašomas Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane. Vadovaujantis gautais rezultatais, sudaromas galimų pavojų, kurie bus aprašomi Savivaldybės ekstremaliųjų situacijų valdymo plane, sąrašas:

- 1. Gaisras.**
  - 2. Stichinis hidrologinis reiškinys (stichinis potvynis).**
  - 3. Neplanuotas šilumos tiekimo nutraukimas vartotojams šildymo sezono metu.**
  - 4. Katastrofinis meteorologinis reiškinys (uraganas).**
  - 5. Pavojingos ar ypač pavojingos žmonių užkrečiamos ligos protrūkis ar epidemija.**
31. Nustačius priimtina riziką, galimų pavojų valdymas įvertinamas rizikos analizės peržiūros metu.

V. BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

32. Savivaldybė atlieka galimų pavojų ir rizikos analizės peržiūrą.
33. Rizikos peržiūra vykdoma analizuojant pokyčius, naujoves, į kurias atsižvelgiant atliekama pakartotinė rizikos analizė. Įvertinus riziką, numatomos rizikos mažinimo priemonės.
34. Apie savivaldybės gresiančius pavojus, jų rizikos lygį ir rizikos mažinimo priemones turi būti informuojami savivaldybės gyventojai.